

ఆంధ్రమిత్ర

309629

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 6,

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 15 వ తేది సోమవారము

NO. 137

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస బహుళ కృతం చ మిశ్ర

సంచిక ౧౩౭

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీన్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక కాఫీవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ సమ్ వుప్పు పచ్చ ఆన్న భేది

ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణోద్రవము

వివరములకు, ధీరల బాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారీ అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

పోస్టు బాక్సు నెం 12. మద్రాసు.

(1601)

A

వేసవి మిడిఎండ

తీవ్రమైన నుండి సగరమున వీధులలో ధూళిచేగుచు జనసమృద్ధియు నుండి చల్లనిగాలి కాధారము లేని తరుణమున
వాయుచలనమే లేని కాలమున కనలుమునీ కొంతకాలముండి

ది ల్ కుష్

సుగంధమును చూరగొనుడు. ఆ సువాసన మీకు నవనవోద్యాన సుందారానందమును స్మరణకు తెచ్చి ఆత్మార్థ
స్వస్థములను కలిగించును. కావుననే యెల్లవారును

ది ల్ కుష్

నీసాలను తమ అలంకార పేటికలం దమర్చుకొందురు.

(1299)

ది ల్ కుష్

ఆత్మార్థమును సౌఖ్యమును అమంధానందకరమగు సుగంధమును కలిగించును. సర్వాలంకారములకు నీది నాయక
మణి. వెలుగును, సోమయోజనీయరత్నములను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

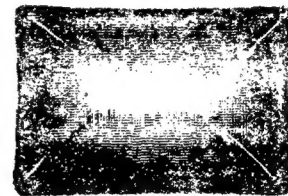
కె. ఎస్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 13/236, అప్పాబిల్డింగ్సు, వై నాబాబర్ రోడ్, మద్రాసు.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

పిటియందుండు కొలాయెండ్లకు మరచిలను పిసికేసి
కావలసినవలె గాలిని సంపుకొని మరను చూడవలె తెలిసి

తన యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య
కరమైన తలగడం దగును. ఆ
క్లయెండ్లకు మరచిలను
గాలియంతయు పోయినకే
తేలులో గాలి ఒడియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును
ఇది కల్యాణం గలవారికిని,

శ్రయాణితులకును తదితర శ్రమసామాన్యమునకును మిగుల
ప్రయోజనకరమైనది. ఒక పాకెట్ పిటి సౌఖ్యమును పొందును.
తలగడండు 1-కి అణాలు 0.8-0, తపాలబుచ్చు ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

నెం. 6, వెంకటేశ్వర స్త్రీపీఠ, సామంతుల కేట, మద్రాసు.

వలెదు. ముద్రాసము

(1251) మెకాగెయింట్ల కుకారము
నుండు త్రిమూర్తి సువర్ణము ఎకకిని
కలియును. అయ్యియే లేదు. పిడికార
మైనది కలయికకల్గుల తలలేదు. దువ్వ
కేవల మువ్వలయందనము ఎకాత
కలయు. దువ్వ తల మును నిధముల
మెకాగెయింట్ల మును మువ్వలను. దువ్వ 1-కి 2.0-0

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!
సర్కారునందు రజిష్టరు చేయబడిన సం 253

అనాస్థాపుతము చేవ్రాలుముద్ర గలిన
రసీదు:— ఈ ముద్రయందు ముద్రలు గల బాటిలను గొను
వారి కివ్వబడును. ఈ ముద్రలయి నేనించి నుణ మగవదలి
యెడల ఈశ్వరసాక్షి ఆ రసీదునందు చేవ్రాలు చేసి 1 మా
సములోగా వాచును పంపితే వెలును వాచును పంపుతాము.
ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్మకట్టి చేయుచున్నాము.

గుల్షన్ జాబన్

గుల్షన్ జాబన్

శక్తిరథము ! ధాతుపాస్తకము !! రోగనివారకము !!!

ఈ ముద్రలు మెకాగెయింట్ల ఆశ్చర్యమును గుణము
లను గమనమును. చిక్కినదవుడల బుద్ధితేనీ నికనిక మెలకు
తేయును. శరీరమందు ముద్రికల్లి వీర్యవృద్ధి చే నుభవిం
నిచ్చును. నడుమనోప్పి, వాయువు, శ్మయము, క్యాసము, దగ్గు
కడుపునోప్పి, అజీర్ణము, మలబద్ధి, జ్వరములు, మూలవ్యాధి,
మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వస్థమగుచి సాగును,
స్త్రీలకుదరము, కాలము కిప్పి బురుగుగురు పిటిని సమూల
వారముచేసి రక్తవృద్ధియు కుద్ధియు చేసి విరూపసుందరవ్యాధు
లను నశింపజేయును. వెలుబుడ్డి 1-కి మున్న 1.0-0, 2-కి
మున్న 2.10-0 ర. 4. కల విశేషము ముద్రలు (1128)

దీ గుల్షన్ జాబన్ కంపెనీ, బొంబాయి లో,
The GulshanJabari & Co., Nargdevi Street, No. 3, Bombay

155, జుమ్మామసీదు, బొంబాయి.

భారత స్త్రీలు.

బ్రిటిషు స్త్రీలు స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడు చున్నప్పుడు ఈ ఉద్యమక్రమము దేశము తన ఉపస్థాపితమున తరుచుకొని "జై హింద్"ను జెప్పియుంచుకొనుచు" అని తెలుపుచుండెను. ఈవాక్యముయొక్క నిజార్థ మిదివరకెన్నడును తప్పికరముగ ఆచరణయందు గానరాకున్నది. పాటుపడు తేనెటీగలు పోతుటీగను పెడలగొట్టుననియైన దీని అర్థము కావచ్చును; లేదా రాణియొక పోతుటీగను చంపవచ్చునని యైనను దీనిభావము గావచ్చును. కాని, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యోద్యమితరవరకేమి యొనరించినను, పురుషులను నశింపజేయుట మాత్రమే ఈ యుద్యమోద్యమము కాదు. అపని సంక్రామము నెరవేర్చుచుండును. అయినను, ఈ మధ్య భారత రాజ్యాంగ మంత్ర భారత స్త్రీ స్వాతంత్ర్యవాదనుల సందేశమునకు సొంగిన ప్రత్యుత్తరమున కిది కనిన సమాధానముగ నున్నది. తేనెటీగకు రెండు గుణములు ప్రధానముగ గానవచ్చుచున్నవి: తేనె, కొండె.

దీని ప్రత్యుత్తరమున నీ రెండు గుణములును గనబడుచున్నవి. భారతదేశ స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి మాంటాగూ గాంగ్స్ ప్రోత్సాహకర వాక్యముల మృత ముల్యములు గనున్నవి. ఇది ప్రధాన సమస్యయని యు, ప్రస్తుత సాంఘికాచారసంస్కరణమున కత్యవసరమనియు, వారు మొదటి నుండియు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యవాది ననియు మాంటాగూ గారు పలికియుండిరి. కాని కొండె మాత్రము చాలబాధన కలిగించుచుండెను. ఈ సమస్య ప్రధానమైనదని ఆతడు తలచియుండెను. ఏలనన, ఇప్పుడు కాకున్న, కాన బద్ధమగు మొదటి తరతరమును నిర్మితమైన పిమ్మటనే సమయ సమస్యను భారత నాగిమణులు తమంతట తామే నిర్ణయించుకొనటకు కైగలిగి యుండును.

ఈ సమస్యనుగూర్చి కార్యాచరణము నానింతవలసిన దని జాయింటు కమిటీవారి కిది హెచ్చరిక గానివో దీనియందర్థమేమో మే మాహింకజాలక న్నాము. ఏది యెట్లున్నను నిర్ణీతవాదములు చేయకయే యీ మాట లతిమాధ్యమము నొలిపించుచున్నవి. వీనియందు తేనెకొండె కొండెయెదుగుడుగ గన్పట్టుచున్నది.

ఇట్టి వర్తనము పనికిరాదని జాయింటు కమిటీవారికి భాగముగ జ్ఞాపకము చేయవలెను. ప్రస్తుత పుష్కరమొలునకై స్త్రీలవోట్లమీదనే ఆధారపడియున్నది. మాంటాగూ గారు తమతరవతి కొంతవరకు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యోద్యమానకు కారణము. వీరే స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమునకు విముఖులగు పెడల పార్లమెంటు సభ్యులయొక్కయు, స్త్రీలయొక్కయు, వోట్లయొక్కయు ప్రోత్సాహము వారికి తప్పక కలుగగలదు. ప్రస్తుతప్రభుత్వముయొక్క ఆఖరుదశ సమాపించుచున్నట్లుకనపడుచున్నది; ఇది చాలకాలము నిలువజాలదు. ఏది యెట్లున్నను, 1918 సంవత్సరపు ప్రజాప్రతినిధికాసనము నిర్మితమైన పిమ్మట, మాంటాగూ గారింటివారు స్త్రీలపై అనవసరముగ ఆస్వాతంత్ర్యమును విధించుట సందర్భయంతరముగ లేదు.

ఇది తరకే అంగ్ల స్త్రీలు ఈ విషయమున నెత్తినామును వాపుచున్నాడు. భారతరాజ్యాంగ సంస్కరణ కాసనములో స్త్రీలకు వోట్లమీద సభికారము నొసంగవలెనని స్త్రీ స్వాతంత్ర్యసమితివారు నిశ్చయించిరి. బ్రిటిషు స్త్రీలు తమ భారతసోదరీరక్షణలయెడల సానుభూతిభూతికన్నా దూరమున్నాడు. భారత స్త్రీలకు ఘోషించుటచే స్వాతంత్ర్యమున కసర్వరవాదమును వారంగిరింపరు. ఏలనో అంగ్ల జాతియును రోమనుకాథలిక్కులలో నున్న "నన్ను" ఎప్పుడును బయటికిరారు. వారిని భారతజాతియును వర్తా స్త్రీలతో పోల్చవచ్చును. కాని యంతమాత్రమున అంగ్ల స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట మానిరా! స్త్రీ స్వాతంత్ర్య కృతీకూలవాదుల వాద దౌర్బల్యము తెల్లమగుచున్నది. అందుచే, జాయింటు కమిటీ వారివిషయమున మూకీభావము వహించుట సమంజసముకాదు.

కొన్ని వర్తనములకుబూర్వము ఘోషాస్త్రీల సోకర్మము ప్రయతి కార్యాలియాసంస్థికస్య వారిట్లు పరిశ్రమ జరుపుట కనుమరింపబడెను. కాని బ్రిటిషు స్త్రీల యీపరిశ్రమ చదువుటకు నిరోధించిరి. సామ్రాజ్యములోనివారి మానసములకు గట్టము కలుగకుండుటకై యీకద్దతి ఆవలంబించబడినది. సాంఘికాచారములను, మతభావములను మార్చుటకు నిజముగ వీరి

కట్టిపెరిగిన మున్నవో భారతజాతియును సమాగమ నాచారమును వీరేల ఆపవలసివలెను?

స్త్రీ స్వాతంత్ర్య ప్రసాదకాలము వచ్చినప్పుడు యీ ఘోషావక్యము ఆటంకదాతకముగ పరిణమించుట అనందస్థము. భారత స్త్రీలకు వోట్లమీదకు ప్రస్తుతాచారములు, ఆచార కృతయు ఆటంకములని సాతుబరో సంఘమువారు తెలిపియుండిరి. భారతీయు లెందులకును ఆక్షేపించుటలేదు. కానబద్ధమగు తరతరములను మేర్పడి, యీవిషయమును నెమ్మదిగ తరీక్షించువరకు భారత స్త్రీలు వేచియుండజాలరు.

భారత జాతియును ననేక కఠినము సమస్యలు అధ్యవించుచున్నవి. గృహనిర్మాణ సమస్య, దుర్భర దారిద్ర్య సమస్య మున్నగు వానిని భారతీయులు పరిష్కరింపజాలరు. ఫిజీషియన్లనిభారత స్త్రీలు దుస్థితి విచారజనకము. ఆస్త్రేలియా స్త్రీలు వీరిపక్షమున గృహిణులనున్నాడు. కాని యితర స్త్రీలు తమపక్షమున కృషి సలపుటకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండ, స్వీయార్థరణమునకు ప్రయత్నించుటకు స్వాతంత్ర్యము లేకుండుట భారత స్త్రీలకు కళంకదాయకము గాదా?

భారత స్త్రీ స్వాతంత్ర్య ప్రసాదమున కిది సమయము. ఈవిధానము నేర్పరచు మంత్రోన్వయమున, ఈ సమస్య పరిష్కార మత్యవసరము. "ఇండియా" పత్రిక.

క్రాంతికారి విధింపబడినప్పుడు తీసివేయవలసిన దని బర్మాతోళ్ళ రక్తము చాలతీవ్రముగ తమయనమృతిని తెలిపిరి. ఇందులకు విశేషముల పోటీ కాగజాలక చాలవస్త్రము గలుగునని వారు తెలియబరచిరి.

ప్రకటన.

వంగోలుతాలూకా మునిసిపల్ డిప్యూటీ సర్జన్ గారు కాపురస్తును వలేటి వెంకటసుబ్బయ్య ఆస్తికి గాను అతనితల్లి రాజమ్మకు వార్సునర్తి ఫీకేలు ఇచ్చుటకు ఆక్షేపణయున్నయెడల, కనిగిరి డి|| ము|| కోర్టులో 3-11-19 తేదిన తెలుపుకోవలెను.

V. Gopala Rao, Pleader.

జాతక మార్తాండము

గోపాలపురం కాపురముల బ్రహ్మశ్రీ ఆత్మ వేంకటాశ్రీ గారిచే రచియింపబడి కృత్యమునకు సిద్ధమగుచున్నది. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే కలవు. ఈపుస్తకము కృష్ణతో ఒకటి రెండు సాహిత్య పరిశీలించినయెడల తమ జననచక్రములను బట్టి భూతభవిష్యత్తరమున ఫలములను జ్యోతిషుల సహాయము తోయే తమంతట తామే తెలిసికొనటయేగాక జ్యోతిష కార్యములోని మర్మములను అతి సూక్ష్మముగ గ్రహింపగలుగుదురనుట కాంతయు సంతోషములేదు. ఇందు నుమారు మాటయై జాతకములు చక్రములతో సహా ఉపాచారముగా విశిష్యించి పొందుపరచబడినది. తెలుగు. 2-2-10 లు.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారి నవలలు, నాటకములును, పానుగంటివారి నాటకములను మా వద్ద దొరుకును. వర్తకులకు వరసమైన ధరల కియ్యబడును. (1669)

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

కబుర్లు.

మొన్న ఏదోవనివుండి గుంటూరు పోయినా. రాత్రి పన్నెండు గంటలరైలు మామూలరైలే లేటుగా పోయింది. ఆరాత్రి సక్రమంలో తడుతుని పోయిననే దూరపుకేటలో పనికి బండిమీద బయలుదేరా. ఆనుకొనిదగ్గరకువచ్చేసరికి తెల్లవోక్కాల పోలీసు బండి ఆవమన్నాడు. జబ్బావాలా తెలిసి బండి ఆవేసరికి పోలీసు గట్టెన్ని అటు ఇటు చూచి 'పుండువుండవూడదు జాగ్రత్త పో' అని పామ్మన్నాడు. సరే మంచికే అనుకున్నా. అగ్రహారంలో బండిదిగివాలు అడుగులు జడిచేసరికి రథాలలే ఎద్దులూ బండి కనపడ్డాయి. ఎవరిదా అని విచారితే మునిసిపాలిటీలో అన్నాడు. తీరామాస్తుకు గద ఎద్దులలో కదదాని? మెడమీద పుండు. ఇతరులజుతువులకే నా మునిసిపల్ జంతువులకుడ నాపుండు ఉండవూడదని? ఏమోలే అధికారులు ఎల్లాఅంటే అల్లా అని అనుకున్నాను.

* * * * *

ఈజ్జోనిపుర్రాచేకుకొని రైలుకని మేనమమవచ్చా. రైలుకు గంట కొట్టారు. టిక్కెట్లు ఇస్తారేమో అని గూడదగ్గరకుపోయినా. రైలుపురియలే. చుట్టు ముత్యముల కర్రలం మొదలెట్టారు. ఇంతలో ఇంకోగంట కొట్టారు. ఒత్తిడి ఇంకా ఎక్కువ అయింది. అట్లాగే ఈపిరి అడకుండా నిలుచున్నా. మళ్ళీ ఒక గంట కొట్టారు. ఆయన యెవరో రైలుపురిపాదా ఇంతలో రైలుకచ్చింది. ఈ ఉన్నజనం చాలక కాబోలు కాకి చోక్కాల పోలీసు ఉన్న జనాన్నందరినీ పెట్టుకుని మీడికి కచ్చారు. తెనాలికి టిక్కెట్లు ఇయ్యరుని రూపాయనోడచ్చా. టిక్కెట్టును 0-6-0 యిచ్చాను. బయటికి చావుకప్పి కన్ను లొట్టపొయిరచ్చి చూచుకుంటే 0-1-8 ఖరదలా. ఏంచెయ్యాలి? ఎవరితో చెప్పాలి? రైలుపోతుంటేమో అని తరుగట్టుకపోయి రైలులోకదా.

* * * * *

అక్కడ ఎరిగివున్న వాడు కనపడ్డాడు. ఏమోయి నీకు టిక్కెట్టు ఎట్లాకచ్చింది? అని అడిగా. ఒక అరాయచ్చి పోలీసు చేత తెప్పించానన్నాడు. రయిలలోకడి తెనాలిలేరాన. అక్కడ దిగిస్తుంటే కొట్టారు ఆయన ఒకరు కనపించాడు. ఏంబుర్లు అంటే "ఏమండినాయనా మాప్లాస్టిక్ దీపాలన్నీ వెసిడెంటుగారు తీసేయమన్నారు. బజార్లు తుడవడానికి పాకివాళ్లకు కూడా వద్దన్నారు" అన్నాడు. తీరానిచారిత్రే కొట్టారు యూనియన్ లో దీపాలు అక్కరలేదని, పాకివాళ్లు అక్కరలేదని తెనాలితాలూకా బోర్డు వెసిడెంటుగారు ఆర్డరులేకారట. యూనియన్ కడబ్బులో యూనియన్ దీపాలు వెట్టుకోవడానికి వీరే తెనమేమిటో? ఆర్డరుపెందుకో? కుంక భద్రన్నా సానికి గంగుభోట్లు అజ్జలాకున్నది. ఆయూనియన్ లో మెంబర్లంతా ముకు దీపాలుంకితీరాలె, పాకివాళ్లుండి తీరాలె అంటే తీరేనేస్తారు. అక్కడినుండి బజార్లో ఎరి మెంటరీ స్కూలుమాప్టరు ఎరిగినవాడు ఒకడు కనపిస్తే, ఎక్కడయ్యా వుండటము అన్నా. అంటే మాగతి చేయడీకకుక అన్నాడు. అయినను తెనాలి తాలూకాలో ఈమూలనుంచి కేవలై తాలూకాలో అమూలకు పారేకారట. ఎవరు? వెసిడెంటుగారే. అట్లా "ట్రాన్సుఫరు" చేయమని మీనాగ్ల ఇన్స్పెక్టరుగారు ఎందుకు వ్రాశారో? "అన్నా. ఇన్స్పెక్టరు సిఫారసు చేయటము అంతాపోయి అట్టడే చాలాకాలము యింది. అంతాక్రివారియ్యం" అన్నాడు. దీనికి అప్పీలుచేయరాదా అంటే 50 లలోపు డీకాలవాళ్లకు అప్పీలుమాక్కులేదట అన్నాడు. ఇకవాళ్లగతి అంతేనా? నీచేనా? నీకుంటి వారింకా వున్నారా అంటే నేనేకాదు నానంటి వాళ్లు ఇంకా 79 మంది అన్నాడు.

ము||రా||స్రీ, పెరుకొండ డి|| ము|| కోర్టులో.

S. C. 603/1919

వాది: కామర్తి రామప్ప సా|| కల్యాణదుర్గం.

ప్రతివాడు: 1. మదిగల్లు తిప్పయ్య సా|| రామదుర్గం.

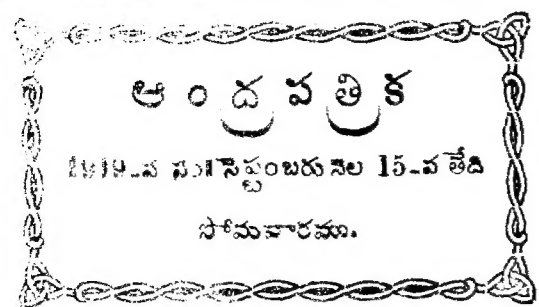
2. కుడిగిరి యారప్ప సా|| కల్యాణదుర్గం.

వాదికి ప్రతివాదుల నుండి రావలసిన కర్రం భాషన్లు 74-11-0 లు, దావాచేసినాడు. అందులో 18-9-19 తేదిన ప్రతివాది హాజరుకాను వాయిదా వున్నది. ఆ దినం ప్రతివాదులు హాజరుకాని యెడల, ప్రతివాదులవైన యెట్టుపాడికి చేయబడును. (1)

H. Vencoba Rao,
Pleader for Plai

Vitafer
Available in all Cases of Exhaustion, whether of Physical or Mental Origin
Vitafer
A TONIC FOOD.
Specially prepared for health.
Manufactured in England by
Scottall Bros. & Barch.,
BIRMINGHAM, ENGLAND.
Agents:-
SPENCER & CO. LTD.,
MADRAS AND BRANCHES.

Vitafer Small Tin	2	4	0
" Medium "	3	14	0
" Large "	6	12	0

ఇండెమిటిచట్టము.
(అభయశాసనము.)

సామ్రాజ్యశాసనభయము 17, 18-వ తేదీ లందు సర్ విలియము విన్సెంటుగారు ప్రజలు లేన ముగ ఖండించుట కుక్రమించిన అభయశాసన మును ప్రతిపాదించెదరు. ప్రజలు ఈశాసనమును ప్రస్తుతము శాసించుట యనుచితమని సభలను మొరపెట్టుచున్నారు కాని రౌలటుచట్టమునువలె ప్రజాభిప్రాయమును నిర్లక్ష్యమును జేయుచు సీశాస నమును సభికారులు నిర్ణయింపగలరు. శాసనము ప్రజ ల కసంతృప్తిని గలుగజేయును గాని సంతృప్తిని గలుగజేయదు. శ్రీ వసుప్రభు క్రభువును సర్ విలియం విన్సెంటుగారును ప్రజాప్రతినిధులకు శాంతదృష్టిని బోధించుచు వారు శాంతిసాధన ములను నుకయోగకరములగుట శాంతికి సాధ నము గాదు. అభయ శాసనమును రాజ్యాంగ విప్లవమునందును కరివర్తన సమయమునందును నుకయోగించుట యాచారము. అభయశాస నము నిర్మితమైన తరువాతను దానికి సంబంధించిన విషయములను వంచాయితీ సభ విమర్శించుట వలనను ప్రజల జనము గలుగదు. పంజాబుశిక్షల తరువాత నేమియును విచారణ లే. యెడల ప్రభు త్వమువారి వ్యవహారక్రమమును ఖండించుట యనవసరమై యుండును. కాని ప్రభుత్వమువారాద్యంతములు విచారించుటకు విచారణసంఘ ము నేర్పాటు చేసిరి. ఆ విచారణ సంఘమువలన సభికారులకు సంతృప్తి గలిగినను దండితులకు గలుగగల ప్రయోజనము మూత్రము తెలియ కున్నది పంగరాష్ట్రమునందలి ఘాతుకములను నిర్బంధవాసములను విచారించుటకు విచారణ సంఘము నేర్పాటుచేయుడని ప్రజాప్రతినిధులు కోరినపుడు ప్రభుత్వమువారు నియమించినవిచారణ సంఘమునకు ఫలముగ రౌలటుచట్టము గలిగినది. మద్రాసు ప్రెస్సుపత్రిక ప్రజాప్రతినిధుల సీ విష యాధారమున నెత్తిపాడుచుచున్నది. ఇప్పుడును సీ విచారణకు ఫలముగ రెండవ రౌలటుచట్టము గలిగినను వింతలేదు. గజరు కరివర్తనమునకును నేప్రిలు దుష్కర్మములకును నేమీరు సంబంధ మును గుప్తభటులు గల్పించి యుంచినో విచారణ సమయమునందు తెలియగలను అధికారాధి మానులు బోల్లి విజము యుద్ధవిర్వహణము మొద లగు మహాదోషముల నారోపించుచున్నారు.

కానోద్యేతలు పంజాబునందు శిక్షలను విధించిన యధికార వర్గమును సంరక్షించుటయని తెలుపబడినది. "సీవిధ మైన యధికారులమీదగాని వారి యాజ్ఞానుసారముగ ప్రక ర్తించిన వారిమీదగాని వారు సదుద్దేశముతో కాంచి స్థాపిం చుటకై మార్చి 30-వ తేదీని తదనంతరము జరిగిన వ్యవహారము లకు వారిమీద నేవిధమైన చర్యయను జరుపుటకు వీలులేదు. ఇంతవరకును సీటి వ్యవహారములు జరుపబడినవాని సీశాసనము రద్దుచేయు చున్నది."

అధికారులు వారి ధర్మములను సదుద్దేశము తో నిర్వహించిరినియే నమ్మవలసియున్నది. దేశో రము నాపుటకు కఠినాచరణ మవసర మని రిజిస్ట్రార్ ధర్మమును నిర్వహించియుండవచ్చును. యూధులు సయితము దురంతకార్య

ములను సదుద్దేశముతో జేయుచున్నట్లులేచెప్పుచుం దురు. కాని సదుద్దేశ మిదమిత్యమని కష్టకాలమునం దున్ని యించుటసాధ్యముగాదు. న్యాయస్థానములు సూక్ష్మమైన విచారణ చేసి న్యాయమైన శిక్షలను విధించుట కేర్పడినవి. సిరదిత్తము లేనివారికి ఉద్దేశ కరముగా గ్రాహ్యముగాదు. సదుద్దేశము గలిగి నను ప్రయోజనమునకు మించిన శిక్షణము నిరుప యోగము. సదుద్దేశ మున్నను దానిని సాధించు టకై విధించెడి దండనమునకును కుమిలి గలదు. దండనములు మితిమీరినపుడు దండనాధికారిని సదుద్దేశము శాసనము రక్షించినను ధర్మము రక్షించదు. అధికారుల సదుద్దేశములు శంకింప దగినవి గాకపోయినను వారి యాజ్ఞానుసారముగ ప్రవర్తించిన వారి సదుద్దేశములను విమర్శించుట న్యాయమును స్థాపించుట కవసరముగ నున్నది సదుద్దేశమును స్థాపించుట కొక కార్యదర్శి ద్రువ కరము చాలియుండును. వ్యతిరేకమును రుజువు చేసెడి భారము శంకించెడివారిమీదను గలదు గాని చేసినవారిమీద నుండదు. ఇప్పుడు మార్షలు లా ననుసరించి దండింబడినవారందరును న్యాయ రీతిని శిక్ష విధించబడినటులు శిక్ష ననుభ వింపవలయును. మార్షలు లా దండనములమీద ను అప్పీలు చేయుటకును మార్షలులా కమిషనుల దండనములమీదను అప్పీలు చేయుటకును సభ్యం తరము లేద అధికారులు తెలుపుచున్నారు. ప్రివీకౌన్సిలున కిదివరకే అప్పీలులు చేయబడినవి. ఆ అప్పీలులను నిరోధించుటకు హిందూదేశ ప్రభు త్వమున కేవిధమైన యధికారమును లేదు. శ్రీ జార్జి చక్రవర్తి కారుణ్యమునకును భంగమును గలుగజేయజాలదు. మార్షలు లా వ్యవహారముల వలన నష్టపడినవారికి నష్టపూరణమును జేయుట కేర్పాటులు చేయబడును. ఈశాసనము ప్రభుత్వ మునా రెవరిమీదనైనను నేవిధమైన చర్యనైనను జరుపుటకు ప్రతిబాధకము గాదు. శాసనమునం దీ ప్రతిషేధము లుండకుండుటకు వీలులేదు. ఈ ప్రతిషేధములు లేనపుడు హిందూదేశ ప్రభుత్వ మునకును ప్రివీ కౌన్సిలునకును శ్రీ జార్జి చక్రవర్తి కిని ధర్మమును గాపాడుట కవకాశము లుండవు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి యాజ్ఞానుసారముగ ప్రవర్తించిన యధికారులను రక్షించుకూనుకొనుట ప్రభుత్వమునకు ధర్మమైనను మహాకష్టముల ననుభ వించిన ప్రజలకుక్షమను సయితము పాలకులు గమనించుట పాలకపాలితుల సౌహార్దమునకు సాధ నము. దేశమంతయును మతభేదము లేకను ఇండె మిటిబిల్లును ఖండించుచున్నది. సర్ శివస్వామి అయ్యు శాసనమును మానుటకు వీలులేనియెడల సస్పెన్సరీ శాసనమునైనను జేయుట యుక్త మని పెచ్చుప్రభువునకు తెలియజేసెను. ఇంగ్లాండు నందలి డెయిలీ న్యూసుపత్రిక శాసనమునుగురించి ఇట్లులు వ్రాసినది.

"ఈవిచారణయందు ఈ భయంకరవిషయమునందు వారి ప్రకటనకై పరిశీలించబడి పారసీవోద్యోగకాళుకున ప్రభుత్వకాళుకున విచారణసంఘమునందు క్రతినయలు గలరు. స్వతంత్రముగ భారతీయుడు నియమింపబడితడు. విచారణ సంఘము విచారణకు బూతుకొనుటకు పూర్వమే ప్రభుత్వము వారు ఇండెమిటి బిల్లును జేయుటవలనను పంజాబునందధికారులవలంబించిన సీటికి మరికొంత యరలంబనము గలుగును. వికీరీత వ్యవహార క్రమము ముద్ధారంభమునందు సింహళము నందు సంస్థాప్తమైన యల్లరుల విషయమై యరలంబించిన దౌర్భాగ్య విభాషణను స్మరింపజేయుచున్నది. బ్రిటిషు క్లి యను కనహజమైన ఈతంత్రములు భరతఖండమునందు బ్రిటిషు క్రికీ గలంకమును గలిగించుచున్నది."

ప్రభుత్వమువారవలంబించుచున్నసీటి ప్రజల కసంతృప్తిని గలుగజేయుచున్నపుడు ప్రజాభిప్రాయముల కనుకూలముగ ప్రవర్తించుట విశ్వాస ప్రత్యయములకు సాధనము గాగలదు. అధికారుల

రక్షణమునకు ఇండెమిటి బిల్లునువలె ప్రజల రక్షణమునకు యుమార్పణ శాసనమును సయిత మేల జేయగూడదో తెలియకున్నది. ఇది అధికారక్రతి భకు లోపమును గలుగజేయును. డెయిలీ న్యూసు వాక్యములు భారతీయులభావములను దెలుపుచు న్నది. ఇప్పుడైనను ప్రవర్తనానం బగుచున్నయో దోశనమును నాపి సానుభూతినిజాపి శ్రీ పెచ్చుప్రభు క్రజలకృతజ్ఞతను బడయుదురని నమ్ముచున్నాము.

సింహళము - పనివాండు.
—(100)—

భారతీయుల దృష్టి దక్షిణాఫ్రికా ఫీజి సుమాత్రా ప్రదేశములందు కనిజేయుచున్న దేశీ యసాదరులమీదను ప్రసరించుటలు స్వదేశము నందును సింహళముమీదను ప్రసరించుట లేదు. సింహళమునందు తేయాకు తోటల యందును రబ్బరు తోటలందును కనిజేయుచున్న వారి స్థితి దుర్భరముగ నున్నదని మనకు తెలిసియున్నది. ఆ తోటలందు కనిని జేసెడివారియందు విశేష ముగ నరవవారు కనిజేయుచుండురు. దక్షిణాఫ్రికానుండి కంగాలులు (పిజెంట్లు) ప్రజలను భ్రమ పెట్టి అవ్వలనిచ్చి కూలికనులకై ప్రజలను గొని పోయరు. కంగాలులకిందను కూలీల గుంపు లుండును. కంగాలులు కూలివాండ్రుండియును తోటల యజమానుల మండియును నన్యాయముగ ద్రవ్యమును దీసికొందురు. తోట యజమానుల ద్రవ్యము కంగాలులమీదను కూలీలమీదను నుండును. కూలీలు వారి బాకీలవలనను కంగాలు లకు తోట యజమానులకు సరంతరము వానులై యుండవలయును. కూలీల కష్టములను బాపుటకై యవతరించిన ఆండ్రూసుగారు సింహళమునకు బోయి యచటి కరిస్థితులను విమర్శించి వచ్చి. వారిని జూచి సాభాషించినవారికి వారి కారుణ్యము కరమోత్సాహము సత్యప్రియత్వము విశే డము గాగలదు. తోటల యజమానులందు కొందరు కనివాండ్రు సౌఖ్యమునకు సకలవిధముల పాలుపడుచున్నను జాలముంది వారి విధుల నింత వరకును బాగుగ నిర్వహింప లేదనియును నిపుడు నిర్వహింపవలయు నను నభిలాష గలిగినదనియును ఆండ్రూసుగారు వారివర్తనమువలనను గ్రహిం చిరి. ఆండ్రూసుగారు వెళ్లతోటలను చిన్నితోట లను జూచి కూలీల స్థితిగతులను గనుగొనిరి శిశువుల మరణము లధికముగ నున్నవి. స్త్రీ పురుషులు కాకరోగములతో బాధపడుచున్నారు. ఈ దుస్థితికి గారణము. కనివాండ్రుదారిద్ర్యము యజమానుల కంగాలుల దౌర్భాగ్యము అని గ్రహింపవల యును. తోటల యజమానులకు కూలీలు కావల యును. కాని తగినజీతము నియ్యరు. సింహళము నందు కూలివానికి దినమునకు 7 అగాలు కూలి గిట్టించుగుచున్నదని ఆండ్రూసుగారు తెలిపి. స్త్రీ లకింతయైనను గిట్టించుట ఇంత తక్కువకూలీ తో కూలివాండ్రు బ్రతుకుటయును కంతసాళము వలె నేర్పడిన అవ్వలను తీర్చుటయును ససాధ్యము. ఇందులకు క్రతీకారములు మూడుగలవు. 1. అవ్వల నన్నిటిని రద్దుచేయుట 2. ఇప్పుడుగల దండనశాస నమును రద్దుచేయుట 3. కూలివాండ్ర జీతమును వారి పోషణమునకు దగినటులు వృద్ధిచేయుట. ఈ మూడు నియమములును సింహళమునందు జేయబడనున్న శాసనమునందు దుండవలయును. సింహళము తోటలు హిందూదేశమునుండి కూలీలు పోనివక్షమున మూ యవలసి యుండును. తోటల వృద్ధికి సింహళదేశ సంకటలకును కని వాండ్రు మూలము. వాటికేళ్వరుడు ద్రవ్యము సారవంతమైనక్షేత్రములు కనివాండ్రు లేనపుడు నిరుపయోగములు. రబ్బరుతోటల యజమానులు

100-కి 150 వంతునను తేయాకుతోటల యజమానులు 100-కి 15 నుండి 110 వరకును లాభములను గడించిరి. తేయాకు రబ్బరుతోటలు ముందును లాభము నియ్యగలవు. ఈ లాభము నందు గొంతయైనను పనివాండ్రకు సంక్రమించుట ధర్మము. శుష్కప్రియమైన మాటలతో కార్యములు సాధ్యములు గావు. తోటల యజమానులు కూలీలకు దయాధర్మములతో నిమిత్తములేకను న్యాయమైన కూలీ యచ్చనలులు సింహళ ప్రభుత్వమును చెన్నపురి ప్రభుత్వమును పాటుపడవలయును. కూలీవారలను వారు పడతులను మీరి క్రవర్తించి పండులకు చెరసాలయం దుంచుట యధర్మము. ఏ దేశమునందును లేని దండనయములను భారతీయుల కేల యన్వయించ జేయవలయును? ఇతర దేశములందును నీ దండనవిధానము కొంతవరకున్నను కార్మికధర్మము విజృంభించుచున్న నవయుగమునందు దండననీటిని సంపూర్ణముగ దీసివేయవలయును ఇతరులకు నీటిని బోధించుటకు పూర్వము తననీటిని దిద్దుకొనుట యవసరము. సింహళమువారిని వారితానమును రద్దుచేయు డని కోరుటకు పూర్వము మన దేశమునందు గల దండనయమును వెంటనే తీసివేయుట ధర్మము. పనిపాటులవారి యోగక్షేమములకై పాటుపడదలచిన శ్రీ విల్లింగ్డనుప్రభువుగారు వెంటనే శిక్షాస్పృహనుండి ఈ దండనయమును తొలగించుటకు బ్రయత్నించుచురని సమ్మతము. బ్రాహ్మజేతరసభ్యులందరును నీవిషయమై శ్రద్ధను దీసికొని సింహళమునకు కూలీపనులకై పోయే వారిసోదరుల యోగక్షేమములకై పాటుపడి వారి యుద్యమమును సాధకము చేయవలసియుండును.

పంజాబు సహాయము, సముద్ర తీరపు మహాసభ

పంజాబు సహాయము సహాయము చేయుటకును పంజాబు వ్యవహారములను ఇండ్లెన్నిటి బిల్లును చర్చించుటకును ఆదివారము సాయంత్రము సముద్రపుతీరమున పేరి నారాయణమూర్తి గారి యధ్యక్షతక్రింద గూడిన మహాసభ పరమోత్సాహముతో ముగిసినది. చెన్నపురియందు పంజాబువిషయమై ప్రజలయందు భేదాభిప్రాయము లేదని ఇటీవల జరుగుచున్న సభలు తెలుపుచున్నవి. న్యూ ఇండియా హిందూపత్రికలు జాతీయవాదులు మితవాదులు చేతులు కలుపుకొని పని జేయుటవలనను రాజకీయాందోళనమునకు బలము గలుగుచున్నది. నారాయణమూర్తి గారు ఇండ్లెన్నిటిబిల్లును ఖండించుచు జేసిన యాక్షేపణలు సభ్యుల నాకర్షించినవి. మనుజులు తాముచేసిన కార్యములను తామే విమర్శించు కొనలేరనియును, మార్గముల యవసరములేనిదే దానిని ప్రచురమునందు పాలకు లుంచినటులు ప్రజలు తలచుచున్నారనియును, ఇప్పుడేర్పడిన కమిటీయందు ప్రజావిశ్వాసము గలవారు లేరనియును, రాయలు కమిషను సేర్పాటును జేయుట యవసరమనియును నారాయణమూర్తి పంతులుగారు తెలిపిరి.

జార్జి ఆరండేలుగారు వారికి సహజమైన పరిహాసాత్మకతతో ద్రవ్యసహాయమును జేయమని కోరినపుడు ప్రజలు పరమోత్సాహముతో నంగరములను సామ్మను బట్టలను మొదలగువానిని నుద్రేకపూరితమున యొసగిరి. పంజాబు విషయములందు ప్రజలకు గల యుద్వేగమును సధికారవర్గము గ్రహింపజాలక పోవుట సంతాపకరము. ఇప్పుడైనను మేల్కొని ప్రభుత్వము ప్రతిభ సిద్ధాంతమును మరచి ప్రజాహృదయమును గ్రహించుట సమంజసము.

చెన్నపురియందువలె నితర ప్రాంతములందును పంజాబు సోదరులకు ధనసహాయమును జేయుటకై దసరావారమునందు దేశబాంధవులందరును మంచి ప్రయత్నములను జేయుటకు ప్రార్థింపబడుచున్నారు. పంజాబు సోదరులకు సహాయమును చేసి మన గాఢమైన సానుభూతిని తెలుపుటకు పాటుపడి స్వధర్మమును నిర్వహించెము గాత!

చిన్న ఉద్యోగస్థులు - జీతములు.

చిన్న ఉద్యోగస్థులకు జీతములు జీతము గడపుటకు బాత్తుగ జాలవని వారు పిలువ పెట్టుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు పెద్దల ఉద్యోగస్థుల జీతములను హెచ్చుచేయుచు చిన్నవారి వంతును జూడలేదు. ఇప్పుడు శ్రీ విల్లింగ్డనుప్రభువు గారు వారి జీతబత్తెములను విమర్శించుట కొక యుపసంఘమును నియమించదలచి రనియును దానియందు సభ్యులు లుండురనియును తెలుపుచున్నారు.

అప్పుడు ఎ.కె. ఇ. మార్షబాంక్సు; సభ్యులు గా. ధోంగరుగారు, రావుసాహేబు నందెహాథుకెట్టిగారు, రెండు మెట్టియగారు, రావుబహద్దరు రామానాథాచార్యులు గారు, భాకర్ బహద్దరు మహమదు ఉస్మాన్ సాహేబుగారు, దివాన్ బహద్దరు మోహన్ రామచంద్రరావు గారు, డాక్టరు గిల్బర్ట్ నేటరుగారు.

ఈ యుపసంఘము వెనుకటి రాయలు కమిషనువారి యోచనలందు జేరని ఉద్యోగస్థుల జీతములనుగురించి యోచించును. చిన్న ఉద్యోగస్థులు, బంధ్రాతులు, గ్రామోద్యోగస్థులు, కోర్టు గుమాస్తాలు మొదలగువారి విషయము లన్నియును విచారించుటకు అధికార మొసంగబడినది. విచారణ ముగియుటకు కొంతకాలముపట్టును గాన ఈలోపుగ వారు 30 గాని తక్కువగాని జీతమును బొందువారికి తాత్కాలిక సహాయమును జేయుటను గురించియును నాలోచించుట కధికార మొసంగబడినది. చిన్న ఉద్యోగస్థుల జీతముల వృద్ధిని జేయుటనుగురించి భేదాభిప్రాయములు లేవు. ప్రభుత్వమువారి విషయమును నెంతశ్రీముముగ నిర్ణయించిననంతశ్రేయస్కరము. ఉపసంఘములందు ప్రజాపరిస్థితుల నెరిగిన హిందువుల నికను నెకరిద్దరిని నియమించుట ప్రయోజనకరముగ నుండునని తోచుచున్నది.

సికాఫీసుల దురంతములు.

భీకరరూపమును దాల్చుచున్న సికాఫీసుల దురంతకార్యముల నాపుటకై విద్వాంసుప్రభుత్వము పూనుకొనినటులు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. పోలీసువారు సైనికులు సికాఫీసుల క్లబ్బులను గృహములను కార్యాలయములను ప్రవేశించి పరిశోధనలను జేసిరి. పార్లమెంటుసభ్యులు అర్హులైతే పెట్రికు ఓకీపు చెరసాలయం దుంచబడిరి.

సికాఫీసుల పార్లమెంటు గృహమును ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. ప్రజలు మొదటను రాళ్లవర్షమును కురిపించిరి. కాని తరువాతను శాంతిస్థాపింపబడినది. సికాఫీసులు విప్లవమార్గములనుస్వపరిపాలనమునుబడయుటకుబూనుకొనినచో సంక్షోభమయమైన దేశము మరింతసంక్షోభమయము గాగలదు. స్వదేశీస్థితి ఇటులుండగను అమెరికాయందు సానుభూతినిజూపుచు సికాఫీసుల నాయకునకు స్వాగతము లొసగబడుచున్నవని తెలియుచున్నది.

మహాక కార్మికవిషయము

విద్యేను స్థానమునకు గతించిన యెన్నిక యందు సంయుక్తపక్షమువారి ప్రతినిధికి 11,849

సమ్మతులును కార్మిక ప్రతినిధికి 6697 సమ్మతులును వచ్చినవి. శుక్రవారమునాడు జరిగిన యెన్నికయందు ఆర్థరు హండర్సనుగారికి 11,404 సమ్మతులు, సంయుక్త పక్షవలంబనకు ఫిషరు గారికి 10,417 సమ్మతులును వచ్చినవి. సామాన్యముగ నన్ని రెండవ ఎన్నికలయందును కార్మికులకును లిబరలులకును విజయము గలుగుచున్నది. సంయుక్త ప్రభుత్వపు మార్గము కష్టభూయిష్టముగ నున్నది.

స్థానికాది వార్తలు

జీతములు.

ప్రభుత్వమువారికిన్న ఉద్యోగులయొక్కయు విలేజి అఫీషర్లయొక్కయు రాసున కమిషనువాచే పరిశీలించబడని యితర ఉద్యోగులయొక్కయు జీతములు ప్రస్తుత స్థితి గతులతో చాలానా, చాలానా అకవిష ఉత్తమ నిర్ణయించుట కిదివిషయముల సంఘ మేర్పరుపబడినది.

- (1) గా. ఎస్. ఇ. మార్షబాంక్సు గారు (అధ్యక్షుడు)
- (2) గా. జె. హెచ్. థాంగరుగారు
- (3) గా. రా. సా. టి. నందెహాథు (శ్రేష్ఠిగారు)
- (4) గా. ఇ. ఎస్. మెట్టియగారు
- (5) గా. రా. బి. వి. కె. రామానాథాచార్యుగారు
- (6) గా. మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహేబు బహదూరు
- (7) డి. ఇ. ఎస్. రామచంద్రరావుగారు
- (8) డాక్టరు గిల్బర్ట్ నేటరుగారు
- (9) దివాన్ బహద్దరు మోహన్ రామచంద్రరావుగారు
- (10) డాక్టరు గిల్బర్ట్ నేటరుగారు

(1) విలేజి అఫీషర్లకును, బంధ్రాతులకును జీతమునిచ్చుకర్త. (2) ప్రస్తుతపు సాధారణ ధరలలో బంధ్రాతులకును గుమాస్తాకును మొదట నీయదగిన జీతము. (3) పట్టపరిశుల యందు తీర్పులైన వారికి ప్రభుత్వము నీయదగిన జీతము. (4) రిటెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు, డిప్యూటీ కమిషనీయర్ గ్రేడు ఉద్యోగులకుండవలసిన జీతము. ఇంకను జీతముల ప్రయోజన, వారి బత్తెములు మున్నగువానిని నిర్ణయించుట యీ సభవారిపని. 30 రూపాయలుగాని అంతకు తక్కువగాని జీతమునందువారి విషయమున తాత్కాలిక సహాయము జేయుటకు ఈ సంఘము వారు త్వరలో నూచన లంపరతనని తెలుపబడినది.

రంగూను నగరయందలి యింటిపన్నులు చాల విశేషముగనున్నదని ఫిర్యాదులు వచ్చుచున్నవి. కావున నొక విచారణ సంఘమును నియమించగా తన ప్రభుత్వ సవరణ గా వైచారి నొక సంఘముగ నేర్పరచుటకును వారి విషయములో విచారించుటకును తా మంగీకరింపదనియు, తామే ఆ విషయమున తగినవిచారణ జేయుదుమనియు పురపాలక సంఘమువారు తెలిపిరి. ఆ విషయమున చర్చించుమిత్తము మంగళవారమునాడొక అరవరసభ జరుపబడును.

క్రిందటి కినివారమునాడు బాసేరు మండల నివాసి కోజా గ్రామమునకు విరావతి దీవిజకు కమిషనుగారు రాక పతాకమును బహుమానముగ నిచ్చిరి. యుద్ధమునకు విశేషధన సహాయమును, సైనిక సహాయము చేసినందులకు వారి కిహుమతి యొసంగినది. గ్రామములో 800 గురు మార్తీమేయున్నను వారిలో 50 గురు సైనికులు యుద్ధమునకుంపబడిరి. తెల్లినెలు గలర్నరుగారు గ్రామముల రాజధికారి కొనియాడిరి.

మాండు తేయను గారికి చ. పి. కొగ్గినాని పోలీసువారును, చుట్టుప్రక్కలవారును శట్టుకొనిరి. తేయనుగారికి 50 వత్సరములు వయసు. బర్మాను సైన్యమునాన్ని చాలతీవ్రముగ వానియందుండినది. మాండును 1908-9 సంవత్సరమునా నొకమారు పోలీసువారి చేతులలో పడినది. అప్పుడు పక్షి సంవత్సరములకెడకకు నొంది ఈసంవత్సరమే విడుదలయెను. తేయనుగారి వార్తాపత్రిక న్యాయములకు రోషించి మాండుకు డిల్లు చేసినదేమోగాని వేటుకారణ మేదియో కనిపించదు.

ఆసుపత్రి:— పరమనాథుడు ఆసుపాన సమాజము స్థాపించబడిన కార్మికశివకావారి మలేయా యాసుపత్రి పూనమల్లి హైకోర్టుయందలి ఎక్కువ శాతము దీనివల మార్పబడినది. ఆసి యిగిమిన మలేయా యాసుపత్రిగా మార్చిమేగాక కెనరర్ డిస్పెన్సరీగా మారు పరిచేదనియు, ఇదిగా అందన్నివ్యాసులకును చికిత్సగావించుటకును.

చిన్న ఆసియా యందలి తురుష్క-రాజ్యము.

భోజనమునం దల్లరి హెచ్చుట.

హాస్యము, పెద్దపంతులు 11:—హోలీనువారు నమ్మకట్టు
కును వాటిని విన్నవీసాయంకాలము దుర్మార్గులు కొందరు మ
రల నల్లరి వారంభించిరి. ఇద్దఱు స్త్రీలును ఒక బాలుకును
మరణించిరి. దొంగ్యువారలకును మరణింపఁగల నుపయోగించు
యవత్సవ వైవిధ్యలకును గలిగిన హోరాటములలో అనేకమంది
స్త్రీలకును, బాలికలకును గూడ జెబ్బులు
కలిగినవి. ఇవరకు ఆశ్చర్యకథలులు విధులలో
నెవ్వరును నూగకుండజేసిరి. మొత్తమునై హోలీనువారందఱు
ను నమ్మకట్టిరి. నలంటియరు రక్షకధృతులలో హోర్మార్గు విశ్వ
విద్యాలయముందలి యాచకులు వెక్కుమంది యున్నారు.
హాస్యము సంరక్షకార్థము కొన్ని వాచికాదళముల సంపదలనన
దని మాహాచనెట్టు గవర్నరుగారు వాచికాకార్యదర్శి నడిగిరి.
అలరియించు నకునుచున్నది. ఇట్లుటికి ట గురు మరణించిరి.

రష్యా, బ్రిటిషు దొరతనము.

అంశము, సెప్టెంబరు 11:—రష్యాదేశమున దుత్తర భాగమున బ్రిటిషు వారితనమునా రవలంబించుటలనన విధానమును 22-7-18-వ తేదీని పార్లమెంటు సభవారు నిర్ధారణజేసి యున్నారు. దానిని యాడుగా నిపుడు కొనసాగించుచున్నాము. ప్రత్యేకమున మరలిండుటలో చాలకష్టము అన్నవని తాము గ్రహించినందున గాని రష్యాలో అక్రేంబుల మర్యాదము సేవలకు ప్రధానసేవనిగా నున్న జనరలు రాలిస్వేసుగారు త్వరలో నాకార్యమును సెరవేచ్చిరిని రాగలరు. ఆప్రాంతమున బోల్షి విప్లవ సంగతి బ్రిటిషు రష్యాసేవల సంగతిలో సమానముగా నున్నది బ్రిటిషు సేవల నటించి మరలింపిన బ్రిటిషువారితో జేరిన రష్యాసేవలను ప్రజలను గూడ వ్యభిచరించుట తటస్థించగలదు. కాన నవటి మిక్ర సేవలకు నష్టము కలుగకుండ మనసేవలను మరలింతులైన, అది చాలకష్టమును సమస్య. మనకు లోద్విడుటవలన బోల్షి విప్లవ ఆగ్రహమునకు ప్రాక్రులైన రష్యావారినందరిని కాపాడుటకు మనకు బాధ్యులము గాన చాలమంది రష్యాదేశములను శ్రీలంక పునఃపులనా గూడ మనసేవలతోపాటు నాకలమిద కొనిరావలసియున్నది. అట్లుగాక మనసేవలనుమాత్రమేమరలబ్బ కొనికచ్చితిమేని చాలగందరగోళములుజరుగును. అందులకునిం దమనకు రాగలదు. కొంతసంగ్రామముచేయుటండే మనసేవకలిచా విలుతదని ప్రైకాధికారు లభిప్రాయపడిరి. అదిగాక మనసేవలను మరలబ్బటవలన క్రైపులకు తృప్తిసామును మిక్రుల కక్షత్యమును కలుగును. అదిపాడిగాదు. కర్నూలు కల్లెగారు కొన్ని విషయములను ప్రకటించిరి. కర్నూలు కల్లెగారు మహాక రాధ వెలసించిరి. అతనిని ప్రైకవ్యాయస్థానమునందు విచారింపదగినదిగాని అతడేదీవరకు ఘనకార్యము లొనరించుటచే విచారణ మానివేసి అతనిని 18-8-19-వ తేదీని తనతో నుండి తొలగించి రాలిస్వేసుగారు వ్యవేశమునకు పంపినవీరి. కోల్కటు దుత్తరరష్యాసేవతో కలిసికొనుటకు జేసిన ప్రయత్నము విఫలమైనది గాని యిక్ష్మ ము వివరములను తెలిపిన చాల ప్రమాదము కలుగవచ్చును. బ్లాల్కెన్ సెల్వోగారు రంగములందు ప్రతికూలము చేయుటకు మునుగొచ్చి కోల్చి విక్రములు వాయువాస్త్రల నంపిరి. ఆరంగములందు బ్రిటిషు సేవలు లేవు. అవటం జరుగు పనులకు బ్రిటిషు

వారు బాధ్యులు గారు. ఆ చట్టమున్న వారికి
మేము ఆయుధ సామగ్రిలను కంపిలిమి.
శలహానిచ్చితిమి. మన వాతావరణము బాద్రితు కరణకాలను
కాపాడినది. అపరగణాలకు జర్మనులను బోర్ని విశులను గూడ
రాజకీయముగను సాంఘికముగను పరిచేసిరి. బ్రిటిషువా
గొక్కరును జానిని కాపాడకాలరు. ఈ విషయమును సుధి
సధి వారు కొంతవర కాలోచించిరి. వారే యిందులకు పూను
కొనవలసియందు నని చర్చిలుగారు ప్రకటించిరి.

సంధికు తము

22:-సంధిశక్రమునుగూర్చి కెనడా
 దక్షిణాపార్శ్వముల రాజ్యాంగసభలందు జరిగిన చర్చలను
 గూర్చి డి. జి. టైమ్స్ పత్రికముం దొకముఖవ్యాసము ప్రక
 టించబడినది. సంధిశక్రమును అధినివేశములవా రామోదించు
 రనుట కట్టి సంశయములేదు. కాని సంధిశక్రము ననుసరిం
 చి సామ్రాజ్యమునం దధినివేశముల స్థానమునుగూర్చి అధినివే
 శములవారి అభిప్రాయమును గ్రహించుట అవసరము. దీని
 నిగూర్చి బ్రిటిషుజేతమువా రింకవరకును సరిగా చర్చించలేదు.
 జనరలు బోధాగారును సేనాను సంధిశక్రమునందు సంతకములు
 చేయుటరలన బ్రిటిషు దొరకనమువారే గాక ప్రపంచముందలి
 వివిధ జేతముల వారందరును గూడ ఆఫ్రికాజేత స్థానమును
 గుర్తించుట చేపూరినదని జనరలు హార్డ్ బాగు గారికి సమా
 ధానమునిచ్చుచు జనరలు స్వట్సు గారు ఆఫ్రికా పార్లమెంటు
 సభలో నుడిచి ఈ విషయము చాల ముఖ్యమైనది. స్వట్సు
 గారు వావాజేత సంఘమును తలపుచు దిగుకొని గూడ
 మాట్లాడియుండురు ఇకముందు అధినివేశములప్రతినిధులే. అధిని
 వేశముల పక్షమున వనిచేయవలసిన స్వట్సు గారు నుడిచిరి.
 వావాజేత సంఘమునకు ఆఫ్రికాప్రతినిధి త్వరలో నియోజింప
 బడును. దీనివలన గొప్పయార్పు కలిగినదనుట సత్యము సా
 మ్రాజ్యవిషయమునం దీయార్పు విశేషముగ కనబడకున్నచు
 అంతర్జాతీయవిషయమునం దిదిపునరేయును తక్షణ చేపునల
 సియుండును. దీనినిగూర్చి సంధిసభయందు చేయుబడినసూత్ర
 మును సామ్రాజ్యమువా రికముం దనుసరింపవలసి యుండును.
 కెనడాజేతమునకు సంపూర్ణ జాతీయతను
 కలిగింపదగినవర్గమింకను సమగ్రముగా
 నేర్పరచబడలేదు. కాన నింకను కొంత కాలమువరకును బ్రిటిషు
 జేతమువారే చాలవరకు అంతర్జాతీయ సమావేశములందు
 మునుప్రతినిధులుగ పనిచేయవలసియుండును లండనులో స్థిరము
 గానుండు అధినివేశముల ప్రతినిధి అధినివేశములవారిభావమును
 తెలుపుచుండునుగాని అది సమగ్రము కాకాలకు. అంతకంటె
 ను చేయుటదగిన దధికముగాకలదు. ఈవిషయము సామ్రాజ్య
 ప్రతినిధి సభయందును పరిష్కరింపబడవలెను గాన వాసభను
 త్వరలో సమావేశపరచుటను గూర్చి అధినివేశములవారే
 ప్రోత్సాహకారములు కావలెనని కెనడా పార్లమెంటుసభ
 లో రాజులుగారు నుడిచిరి.

250

జర్మనీనుండి నష్టపరిహారము పర్తిగహించుట.

పార్టీని, పెట్టబరు 12:—ప్రతినిధుల సభలో పార్టీ
కామిక ఫునర్నిరాణ కాళాధికారి ఎం. లోమానగారి రిట్లు
పెప్పిరి.—పరామవారినుండి జర్మనలు తీసికొనిన సామగ్రిలో
460 వేల టన్నుల సామగ్రి మరల గైకొంటేమి. దీనిలో 120
వేల టన్నుల సామగ్రిని నిజమైన హక్కుదారుల కిచ్చినేమి
మి. ప్రస్తుతము జర్మనీనుండి విదేశాట్టబడిన ప్రజలనుల లా
భార్థము జర్మనీయందున్న యంత్రములలో పదింటి మూడు
వంతుల నడి ఇచ్చినవలయును. 1920-వ సంవత్సరాంతము
వరకి శరామవారికి 80 లక్షల టన్నుల బరువుగల సాకలు
సమకూడగలవని కలంచుచున్నాము.”

అస్మియా సంధియేర్పాటులు.

స్వార్థము, సప్తంబరు 12:—రుమేనియా సెర్బియా
యంత్రవిరుద్ధము రాజీనామా నిశ్చిన్ వని తెలుపబడుచున్నది.
అందువలన రుమేనియా, జుగోస్లావియాలు కీడుబడిన కాల
ప్రముతి మరికొంత కాలమువరకు హెచ్చించబడవచ్చును.

అస్సేను బాగుగను తెవరివి ?

పార్థివ, వర్ణంబు 12:—పాతలంబు కెక్కులును
 నాద పెన్నులు బొద్దుగనులతోట పోరాడుచున్నార.
 శిలవంశుల నివృత్తియనెంచి ఎక్కువయిది ప్రజ లెట్లు
 పోవ నలు చేయుట కున్న కనకవారు తీర్చునించెరి.

മുഖം

ఇట్టి రాజు గారి విరాళము.

౧౦:౩౦, సెప్టెంబరు 12:—నిన్నటిరోజున పోయిన
 సభలో నిగ్గుడునట్టి గారు రాజునుమతి నొక చట్టమును ప్రవేశ
 పెట్టిరి. యుద్ధములో సహాయములించిన వ్రాతనికొకయు
 లకు రాజు గారు స్వకీయమును ఆస్తిలో చాలభాగము నిచ్చి
 వేయటం కీచట్టమువద్దేకీకలుచుదినది. ప్రభుత్వవాయమునుండి
 రాజుగారి స్వకీయోద్యుల కీయటము జీతములో 80 లక్షల
 లైరుల నీయవలసరము లేదని గూడ రాజుగారాచట్టములో
 తెలిపిరి. ఈ యుద్ధములను వివి ప్రతినిధులను, చూపరు
 లును అపరిమితావదము నొందిరి.

५५३

యవ్యాసీతి.

అందఁడు, సప్తంబరు 11:—అధికారు లిట్లు తెలియబర
చుచున్నారు.—పొలిషు లిగూఁచును నైస్యములు ద్విర్రోధ
దిశఁగోరుచుండ రెడ్డు గార్లు వారిని వారింబిరి. వాన పొలో
ట్రాన్సు ప్రత్యేమంబును పోలుల సెదరించి వాల్మీకరతును
తరిమివేసి, దెలికిన సేనాని ఒడెస్సా కీపురగరముల మధ్య
నన్న ప్రత్యేమంబునండియు క్రొవలంబటిని తరుముచు
న్నాడు. కీపు ఒడెస్సా రెయుల మార్గమునకు తూర్పు
క ఆర్మీయోపాలు, వోస్నీ సెన్సుకరతు గల ప్రత్యేమంబటి
శాక్రమించుకొని యున్నాడు. కీపురకు త్రరమునను తూర్పునను
నిలిచియుండిన ఆతని ఆర్మీకథటు లిపును చెప్పిలేవున కేను
చున్నారు. దానికి పది మైళ్లమారము నందున్నాడు. ఖాల్కోపు
ప్రక్క బోల్షెనికుక్ లొంగిందిన ప్రతియుద్ధము పరాభూత
మయ్యెను. అయిన శామిద నింకను తూర్పున వోల్గానది కిం
ప్రక్కల నుండిన దాను నైస్యములు, రాంజెలు సేనాని నైస్య
ములను బోల్షెనికుక్ లోడిందిరి. వారిశౌర్యమున కాగజాలక
న యుద్ధమున నైస్యములును నెనుక తరిగినవి. నైబేయాలో
కోల్పాకు గారిస్థితి దృఢరత్తర మగుచున్నది. ఉత్తర యస్య
రంగమందలి సితి అంతగా మారలేదు.

నోటి ను.

కాపట్ల అశిష్టనల్ డి॥ ము॥ కోర్కె

ఫయల్ నెం. OS. 322/1919

శాసనము—గోధూమి పోలయ్య.

ॐ नमः.

(పతివాది:— అరవవల్లి చిన వెంకటనరసూ వగయ్యరాజు.

ఈ సంవత్సరంలో 1 ప్రతివాది వాది కేర రు 1000-0-0 నెల 1 కి రు 100 కి రు 0-11-0 లా చొప్పున వడ్డీతో అతికి నవ్వును యిచ్చేలాగున 8-7-16 న తేదీన దావా ప్రాంసరి నోటును క్రాయించి యిచ్చినాడు. ఆ దావా ప్రాంసరి నోటును బట్టి యీ నెలవకున వాది దావా తెచ్చినాడు. ఈ దావా నోటీసులు ప్రతివారును చూచుకొనకుండా తప్పించుకొను చున్నారు. తిరిగి నోటునులకు పుత్తనపుచేత్త 1-10-19 తేదీన బాయిదా తేగినారు గనుక ఆ బాయిదాకు మీకు ఆక్షేపణలు వున్నాయెడల బాండ్లు అడిమివరకే డిస్మిట్టు చేసినట్లు నోర్తకు కలగల 11 కుంకులకు స్వయంగా గాని ప్లిడెరు వ్యారా గారి హాజరయి చెప్పవలసినది (1757)

నాటిను

బాపట్ల అడిషనల్ డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కోర్టు

ఫయల్ S. C. 179/1919.

వాది:—వాదుల నక్కుట్ర పెంకు స్వర్న మొకటిగుబ్బయ్య.
యొగి

పతివాదులు—తోటల పెదనుబ్బయ్య అనే నుబ్బయ్య

పక్షి గ్రహం.

ఈ సెంటరులో 1-2 ప్రతివాదుల భర్త లేకుండా పోయినట్లు నమోదయిన వారు అవిభక్తరంధ్ర లేకుండా స్వర్ణరాధా సెంటరు వ్యవస్థాపక 10 వాయిదాబడిని యిచ్చేలాగున 18.7.08 తేదీన దావాపత్రమును (వాయిదా యిచ్చినారు. ఆ పత్రమును జులై 3-10 వాయిదాబట్ట వారు యీ దావా తెచ్చినారు. దావానోటీసులు ప్రతివాదులకు చేరుగా 1 ప్రతివాది చూడు నుక తప్పించుకొను చున్నది. 1 ప్రతివాదికి తిరిగి నోటీసులు పంపింపుచున్నది. 19.9.19 క తేదీనాటికి వాయిదా పడినారు. వారు ఆ వాయిదాకు ఆక్షేపణలు వున్నయెడల నగర వాయిదా తేదీకి బాకట్లు అడిగినరే డిస్మిస్సు మనసభు జోరుకు గల 11 ఘంటలకు స్వయంగా గాని ప్లీడరు ద్వారా గాని ఈజరుయి చెప్పవలసినది.

(1758)

శ్రీమతి రాజప్రతినిధి గారి ఉపన్యాసములను విశదముచున్నది. ఈ కారణములవలన విచారణ సంఘమును సెలవిచ్చుటలకు ఉపయోగపెట్టెను గానరాదు.

నష్టపరిహారముల చట్టముయొక్క వరతులు కాంతిపాపనకయ్య, సైనిక కరిపాలనమునందు దాడుల చర్యలు గావించిన ఉద్యోగులమీద కేసును తెచ్చుటకు ఏల తగుదల ఈ చట్టము లేబడినది.

కాంతిపాపనకు సైనిక కానము అవసరము అని కృత్యమువారు నడుపుచుండినప్పుడు, మరియొక చట్టము ననుసరించి వీరిపై చర్యతీసికొనుట దుర్లభము. కేసు, ప్రభుత్వము వారిపై తెచ్చుకొనువారే రజువు చేసికొనవలసి యున్నది. ఆశ్వాసముగా ప్రజలను శిక్షించిరిని మనము నడుపుచుంటిమి. కరిపాలనాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారిట్టి చర్యలు చేసితిమని నడుపుచుండిరి.

సి. రాజగోపాలాచార్య గారు ఈదిగువ తీర్మానమును ఉపపాదించి కమిషన్ భావయందు సభ్యులకు సహజ కృత్యముతో నష్టపరిహారముల చట్టమునుగూర్చియు, విచారణసంఘమును గూర్చియు తెల్పిరి.

మొదటి తీర్మానము.

తంజావూరులోని సైనిక కానకరిపాలనమునందునంబంధముగ ఉద్యోగులవత్తుమున నష్టపరిహారముల చట్టమును ప్రతిపేట్టుటకు రాజప్రతినిధి చేసిన ప్రకటనమును ఈసభవారు ప్రతిపక్షముగా ఖండించుచు, అట్టికానమున కిదిసమయము కాదయ్యును, కరికోడక సంఘమువారి కరిక్షనుండి అట్టి ఉద్యోగులను వదిలివేయుట న్యాయమృతము కాదనియు, అందుచులము ఈవిల్లు కానకరూపమును తొలగించియు శ్రీ సార్వభౌముని కృత్యమువారు భారతప్రభుత్వమునకు తెలుపవలయుననియు, సభవారు కోరుచున్నారు.

టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు.

నే నీ తీర్మానమును మనఃపూర్వకముగ సంగీకరించుచున్నాను భారత అధికారవర్గముయొక్క అభిప్రాయములను అపాదకముగ నున్నది. తాముచట్టమును రాత్రింబగళ చట్టమిది కుద కామోదించినదిధమున ఈ విల్లును ఆమోదించబడును. అందుల కనియే సామాన్యకానన సభయందు ధికార సభ్యుల సంఖ్య అధికముగ స్థులబడినది. ఇట్టి కష్టములను తొలగించుటకే కాననసభకుండు భారతీయ అసభికార సభ్యుల సంఖ్య పెచ్చుగాండవలసినదని కోరుచున్నాను. ఇట్టి కష్టములపాలు గాకుం సంపూర్ణకానన నిర్వాణ స్వాతంత్ర్యమునుగూ గాని సంస్కరణల సంగీకరింపరాదు. కానసాధికారము అధికారవర్గముయొక్క హక్కుగ తమ మొదలయెడల సంస్కరణలను చేయుచున్నది.

తాము తప్పింపువారమని గ్రహించిన వారై తమ నేరములను సుస్పర్ధించుకొనుటకు విల్లుపైచేకపెట్టుచున్నాడు. ఇందుచులముననే సైనికకరిపాలనము న్యాయమొనది గాదని ను వ్యక్తమగుచున్నది. వీర కాను నైపునమోడేకు గార్లయొక్క విమర్శ వీరిని భయపెట్టినదివారో. కావున ఈ చట్టమును ప్రత్యేకపెట్టిరి. అధికారవర్గము వారు పాపమారాష్ట్రీయుల కడగండ్ల పాలుచేసిరిని వండితమదన మోచిన మూల్యగారి క్రమ్యులకున తేటతెల్లము కాగలదు. ఇట్లు బాధపెట్టుట గొప్ప గాదు. ప్రపంచమంతయు నీవమైన కుతంత్రముగా కరిగించెదరు. మన ఆశీరవాదమువృథాగాకేరవు. భగవంతుడు మనలకు సహాయము చేయుగావురి!

కృష్ణస్వామిశర్మగారు, ఎద్దెరంగయ్య నాయుడు గారు ఈ తీర్మానము బలపరిచిరి.

తీర్మానము నర్వజకాంగీకృత మయ్యెను.

టి. ఎన్. అరంజేలుగారు ఈ దిగువతీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

తంజావూ సోదరులయెడల తమ సంపూర్ణసానుభూతిని తెల్పుచు, ఇందుల కేర్పరుపబడిన వాగరమునందు ఆశీరవాదము సహాయము చేయవలసినదని, రాష్ట్రవాసులను పోచురించుచున్నాను.

అరంజేలుగారు సహజకృత్యముతోడ నుపన్యసించుచు, తంజావూ సోదరులకు సహాయముచేయు సభ్యుల మనసు కరిగించిరి. సభ్యులకు విచారమును, ఆశీరవాదమును తెచ్చు అయ్యెను. ఎవరో క్రికొందివారు ఉంగరములు, రూపాయలు, గొడుగులు, కోట్లు చొక్కాలు, బొత్తములు, పిచ్చులు మున్నగునవి కటాక్షన నీయ పొందెను. అయ్యెన్నామను కర్థిలైన. వంశమాతర భవ్యులతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

అకిరాక్రిగణతతి నవరాత్రియహోర్వరము:— అకిరాపురంబుక శ్రీలక్ష్మీకారాంతరి పాకాగార మంగిలిన శ్రీమద్దణకతి నవరాత్రి మహోత్సవము జయప్రదంబుగ గావించబడెను. కేవడికనంబుక బ్రాహ్మణ సమారాధనము జరిగెను. దీవలకును అన్న మియబడెను. ఆచార్యులతో కేయ స్వామివారి ఊరేగింపులుకనము బహువేడుకగా జరుపబడెను. ఈ కార్యము సెలవేయుటకు శ్రీ జనార్దనశివుగారు శ్రద్ధవహించిరి.

పిరుగల్లు:—సభయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవ సేవెల 8-6 తేదీని మిడిల స్కూలు హాలులో క్రియక ఆలీ జవాబు మాన్యగులాం మహమ్మదు సుబేదారు సాహెబుగారి అగ్రాసవాధిపత్యము క్రింద జయప్రదముగా జరిగెను. సభకు 800 మంది విచ్చేసిరి. సభకు వచ్చిన సంస్కృతాంధ్రపండితులలో శ్రీమాక వీరరాఘవాచారి గారును మాన్యరక్షియన్టీకో సాహెబు గారును రాయప్రోలు గుమ్మారావుగారును చక్కగా నుపన్యసించిరి. అగ్రాసవాధిపతిగారు తమ యువస్వాసాంతమున మండించునట్లు ప్రభుత్వమువై పుకండి స్థితముక అధికారమును గల్పించుట యవసరమనియు అందుకు తాము తోడ్పడెదమని సెలవిచ్చిరి.—నారి భావయ్య.

నిజామాదేశపుత్తమము:—కార్యాంకిరములకన నేను జనగామ్యగ్రామమునకు పోయియుంటిని. ఆచట వర్షము లేమియు లేక వైకలెండి జనుల కష్టములేక మలమలముచున్నవారు. కనువులు కల్యమాత్రావోధ్యములై యున్నవి. మరియూ చాల వరకు వీరలన్న పానములు లేక గలిచుచున్నారని వ్రాయుటకు మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నాను. వారకేయలకు వీరవారలకందల కాహారములు పెట్టు డని శ్రీ వైకాము గగర్న మొంటువారిక కాలను నేర్పబడినది దానికి వలయు భోజనసామగ్రిల సప్లదేసిరి. కాని యేకారణమునకో వీరవారల కామన్నము సంపూర్ణక జమ్యుటలేదట. పురప్రముఖులకు ముడికెట్టి పాతయ్యలుచ్చయ్య అనవారలు మిక్కిలి కనికరముగలవారై క్రతదినము 800 మంది వీరలకు కన్నమిచ్చుచున్నారు. అని యొకరు వ్రాయుచున్నాను.

పికాపురమున వియ్యపు సభరా:— ఈసభ్యులొంక కాలమునుండి శ్రీ పీఠికాపురాధీశ్వరులు తమ ప్రజలకందలకు వియ్యము, నూకలకైరాలన్న అమ్మింది కలవోక కాంతకాలము నురపింపలేనివారు. మండివియ్యము రూపాయల నాలుగుశేర్లు, నూకలూరశేర్లు ఇమ్మించివారు. నాలుగుదినములనుండి ధాన్యమెసాయి యందుటచేతనో, దొరకనో వియ్యమువకై రాలమ్మించుచుంటు దెరవలడుటలేదు. తిరిగి వీరకమిల్ల రూపాయలనోటుకు మారకములు, వియ్యము వీరకక వర్షంకలసినదినములు, వచ్చునేమో యిం ప్రజలు చాల బాధపడుచున్నారు. శ్రీవారులవాడగాకే తగు కష్టపడి వియ్యము, నూకల సకైరాలన్నయు సమ్మించి యింక వియ్యము, నూకలకొరకు నూలివారిచేసికొని శ్రీవారులకు వారలకు కూలియు, ఉద్యోగస్థులకు ఉద్యోగములను కొనసక్కురలేయే సరకు సకాలములో పుష్కలముగా పొరకుచుండెడిది. తమప్రజలు తమవిడ్లలకుంకాన వాగుల ప్రాప్తమువుగారు క్రొత్తవంటరమ్యురకును, వియ్యమువకైరాల సమ్మించి సంరక్షించెదని చాల నమ్మించున్నాను.—పురవాసి.

ముగిరాశ్రీ, సెనుకొండ డిల్ ముగి కోర్టులో.

S. C. 399/1919

వాది: మైలవరం నుబ్బయ్య సా. సెనుకొండ.

ప్రతివాది: అంగళాల వంజప్ప సా. మామిడిపాడు.

తా. సెనుకొండ వాదికి ప్రతివాది నుండి రావలసిన శత్రుబాధత్తురు. 18-0-0 అటు దావా చేసివారు. అందులో 18-9-18 తేదీన ప్రతివాది హాజరుకాదు నాయుదా ఉన్నది. అదివం ప్రతివాది కోర్టులో హాజరుకానియెడల ప్రతివాదివైక యెమ్మరాష్ట్రా డిక్రీలేయబడును.

H. Venco Pleader atif.

పురియల ము... (ప్రస్తుతము... భావము) వీరు వేయదలచిన సగముప్రశ్నలు, సామాన్యకాననసభయందు ప్రశ్నింపసంగీకరింపబడలేదు. పరిస్థితులుకర్థిలినవి. మనకు సరియైనవిచారణజరుగవలయునని కోరినవిడల రోజులకమిచ్చును ఏర్పాటు కావలయును. తంజావూరాష్ట్రమున సైనికకరిపాలనము స్థాపించినందులకును ఆపరిపాలనమున హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు వారి ఉద్యోగులను గావించిన దాడుల చర్యలకు గడుగొనుటకు, గందరగోళములను విచారించుటకును రాజులు కమిషన్ ఏర్పాటు చేయగోరుచున్నారు. మన యొక్క తాను తేసినకార్యమును తానే విమర్శించుకొనలేదు. సైనికకానము ప్రకటించిన సమయమున తంజావూరేక విప్లవస్థితి యందుండెనని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు చెప్పచున్నారు. కావున సైనిక కానము ప్రకటించబడెననియు తెల్పుచున్నారు. సైనిక కానమును ప్రకటించుట కవసరము లేదే ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరిని మనము తెల్పుచున్నాము. హిందూదేశ రాజ్యాంగ మంత్రితో చాలకాలము విచారింతి భారతప్రభుత్వమువారు ఈవిచారణ సంఘము నేర్పరిచిరి. ఈ కమిషనులయొక్క అనుభవము మనకు గలదుగాని, అసలు లేనిదానికంటె, ఈ రాజులు కమిషనుల కొంత వని చేయక మానదు. వీరు ఏర్పరచిన విచారణ సంఘమునందు పిరద్రులకప్పు మిగిలినవారిని మనమెరుగనే ఎరుగము. మనవికానమును బడసిన సభ్యులు నియోగింపబడవలయును. నేరస్థులు శిక్షించబడుటకును, నిరకరాధులు అభిసందింపబడుటకును ఈ విచారణ సంఘ మేర్పడ గోరచున్నాము. కమిటీవారి విచారణ తెల్లులున్నను, సైనికకరిపాలనమునందలిఉద్యోగులకురక్షించి వారి నేరములను కప్పిపుచ్చుటయే ప్రభుత్వమువారియొద్దే

ముందు దిరుగు సభా కార్యక్రమము.

ఇంకొమ్మిటిబిల్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఆ బిల్లు నీ క్రిందనుద్రించుచున్నాము: పాంచాలమునందలి కొన్ని మండలములందును శేకములలోని మరికొన్ని ప్రాంతములందును అల్లరులు జరుగుటచే శేకమునందు కాంతిని నెలకొల్పుటకు మార్గములను ప్రయోగించవలసినచుటచేతను, కాంతిని నెలకొల్పుటకు అధికారులుగాని వార్యులగుత్రువు సొందిన యితరులుగాని మంచి విశ్వాసముతోను, కాంతిని నెలకొల్పు సత్సంకల్పముతోను చేసిన కార్యములవలనగాని ఈ త్రువులవలనగాని పుష్కలమైన నెట్టివస్తువును కలగకుండ చేయుటకు సరసుగుట చేతను, మార్గముల సుసరిండు యేర్పడిన న్యాయస్థానములు కొందరిని కేటించి యున్నందున అట్టిన్యాయస్థానములు చేసిన కేసులకు రద్దు కాకుండ కొనసాగునట్లు అరవరముగుటచేతను క్రింది కాసలము చేయబడుచున్నది (1) 1919 వ సంవత్సరపు ఇంకొమ్మిటి కాసలమని వీని వ్యవహరింపవలయును. (2) 1919 వ సంవత్సరము మార్చి 30వ తేదీని గాని అటువరకువరకు గాని గవర్నమెంటు వారి కొలువులోనుండిన సివిలుఉవోల్స్ గాని మిలిటరీ ఉవోల్స్ గాని వారి యుత్తరువు ప్రకారము పరిచేసినట్టి మరియెవరుగాని భరితవస్తువునందు కాంతిని నెలకొల్పుటకు చేసినట్టిగాని ఉత్తరువు చేసినట్టిగాని కార్యములకు వారెరిమిదను, సివిలుకొల్లులలోగాని, క్రిమినలుకొల్లులలోగాని దావాలు చేయుటకును లేకుండునట్టి ఉవోల్సులు సదుద్దేశముతోను కాంతిని నెలకొల్పుట అవసరమను నమ్మకముతోను పనిచేసినవారిమీదను ఈ కాసలములు అలానికి రాక పూర్వము దావాలు చేయుటకు వినియోగము. ఈ కాసలముచేయుటకు ముం దట్టి దావాలు చేసియున్నవారి వారి కొట్టిచేయవలయును (3) గవర్నమెంటు వారి యుత్తరువుల ననుసరించి యువోల్సులు చేసిన కార్యములు సద్దుద్దేశముతోను, కాంతిని నెలకొల్పుట అవసరమను నమ్మకముతోను చేసినట్లు ఉండన నెట్టివారిని సంకల్పము నెరవేరుగుటకు గవర్నమెంటు నెత్తటరీ సర్టిఫికేట్లు ఇయ్యవచ్చును. ఆ సర్టిఫికేట్లను అట్టి సలతో నిమిత్తములేకుండ ఉవోల్సులు తమకాంతి అవసరమైన

కూలీలకల్పబ్రాహ్మణులు సంబంధించినట్లు యొక్కయుద్దే
కేసులను ప్రకటించిరి. ఆకాశవనమును 1859-60 సంవత్సరములో
నేనీ. క్రస్తుతపునీతిగతులు కని తగిలించలేదు. యజమానులు
కూలీల కి వ్యాధులు కలగజేయును ఇట్టి జోడులను
తొలగించుటకు ఈ బిల్లును వైకించిరి. ఫిర్యా
దును మూడి నెలలలోపుగ దాఖలుచేసికొనవలసియందు
నని కాలియనుచుచేసిరి. ఈ 300 లకు మించని భరావతు
వ్యవహారములలోనే యజమానులు కావనము నాధారపరచుకొ
నుటకు వీలందును. కల్పబ్రాహ్మణులుదా బిగ సంవత్సరమునకు
మించని మరతులేర్పడినపుడుమాత్రమే వారు కావనము నాధా
రముచేసికొని దావాచేయవచ్చును. కానిదా యుండినను
యుండకపోయిననుకూడ కంబ్రాహ్మణ మరతులు కూలీలకు నష్ట
దాడుకముగ నుండినట్లు మేస్త్రీలుగారికి తోచినయెడల వారు
కావనము పరకారము ఆయలు జరుపుట కంగీకరింపక పోవ
చ్చును. దావాచేసిన యజమానిని ప్రమాణము చేయించి
నిచారింపిన తరువాత కూలీవానిని
గోర్తుకు హాజరు పెట్టకుండ మేస్త్రీలుగారు దావా కొట్టివే
యవచ్చును. కేసును విచారణచేయవలసిన కారణము లేనప్పు
డు వారట్లు కొట్టివేయవచ్చును. దావా అబద్ధమని తోచినప్పు
డు కూలీవానికి పరిహారముల నిష్పించవచ్చును. కల్పబ్రాహ్మణమర
తులకు భిక్షముగ వర్తించినట్లు కలెక్షనరేజిస్ట్రేయెడల మేస్త్రీలు
గారు అద్యాక్షసాక్షులు తిరిగి ఇప్పించివేయవచ్చును కం
బ్రాహ్మణమరతుల ననులు జరుపవలయునని గోరవచ్చును. అప్పు
డు ఫిర్యాది యిష్టమునకు వారు బద్ధులైయుండవలగలేదు సా
క్షులిరిగించివేయుటకు వారు కాలవ్యవధి యేర్పరచవచ్చును
వాయిదాల ప్రకారమును సాక్షులు చెల్లించవలసినదని ఉత్త
రవు చేయవచ్చును. కల్పబ్రాహ్మణ మరతులను చెలించుటకు ఉ

తరువు చేసేయడల ఒకయే దానినొత్త ఆమరతులను చెల్లింప
వలయునని కోరవచ్చును. అట్టి యొత్తను ఖైదీయముగా
యిచ్చునారము. భేదించవచ్చునుగాని కంట్రాక్టు మరతులను
చెల్లించుటకు ఒకసంవత్సరము దాటి వ్యవధియున్నదిగాదును.
కంట్రాక్టుమరతుల నుల్లంఘించినవారికి కఠిన ఖయిదును
విధించవచ్చును.

109, శ్రీకృష్ణాపూర్, బొంబాయి, తంజావూరు జిల్లా, 11.11.54

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

The Royal Navy.

Lord Fisher's Plans.

Submersible Ships Necessary.

LONDON, September 11. Lord Fisher, continuing his articles, states that the reduction of naval tonnage is carried out by experts. Lord Fisher was asked on the 4th instant to give a plan for the reduction of the estimates to thirty-four millions, but refused unless entrusted with its execution. He says the public does not realise that half of the Navy which is absolutely necessary, is equal in efficiency to all the navies of the world, but he would not cease ship-building. He believes in the internal combustion engine, or oil, and would build at first, not necessarily fighting vessels, but inexpensive oil-carrying ships fitted with internal combustion engines. He is convinced that aircraft will be able to sink surface ships so effectively that submersible vessels will be necessary both for war and commerce.

Curaid Shipbuilding Programme.

LONDON, September 12. The Cunard Company is embarking on a programme of building, and orders for half a million tonnage have already been placed. Ships will average 20,000 tons and will be equipped with oil fuel.

Labour & Direct Action.

Opposing Resolution Shelved.

LONDON, September 11. At the Trade Union Congress, Mr. Tom Shaw, M. P., moving a resolution opposing the principle of industrial action in purely political matters, declared that Mr. Smillie's aim was revolution and the establishment of a Soviet Government. He believed the working classes generally thereby opposed strikes for political ends. The place to decide these issues was the House of Commons.

Mr. J. H. Thomas, M. P., declared that not a single trade union had given any delegate a mandate on the question of direct action. The Congress by 24 million votes to 2,066,000, shelved Mr. Shaw's motion. The result of the voting is possibly attributable to the speech of Mr. J. H. Thomas, who contended that the motion, if carried, might be construed by their opponents as a lever to be used against labour in legitimate industrial questions.

Mr. Frank Hodges, of the Miners' Federation, declared that direct action movement was due to the fact that electorate was denied the opportunity of turning out the Coalition Government.

Mr. Brownlie, of the Locomotive Engineers' Society, opposing the motion, said government broke its pledges. Labour was entitled to use its power to see that law was kept with the electorate.

Russia

British Policy in Russia.

Mr. Churchill's Reply to Criticisms.

LONDON, September 11. Mr. Churchill, in an official note replying to criticisms of British policy in North Russia, says the policy accepted by the House of Commons on the 29th July is being speedily and punctually pursued. The decisions on which it was based are irrevocable and there is no reason to suppose that General Rawlinson, who is in supreme command of the British forces at Archangel and Murmansk, will not succeed in the task at an early date. Nevertheless, the peculiar difficulty of the withdrawal operations must be realised. Enemy forces on the above mentioned fronts may well be equal to the combined British and Russian national forces. The attitude of the latter who are much more numerous than the British, also the attitude of the civil population must inevitably be affected by the British withdrawal. Thus the task of extricating the British while injuring subsequent chances of the nationals as little as possible is very complex. The Government consider it their duty to offer means of refuge to all Russians who compromised themselves with the Bolsheviks through assisting us. A considerable number of persons, including women and children, besides British troops must, therefore, be evacuated by sea. Mr. Churchill scathingly describes the suggested process of simply marching the British into transports and sailing away under cover of warship's guns as likely to result in a series of episodes dishonourable to the British name. The military authorities have always insisted that the British could not have withdrawn except by certain offensive operations of limited scope in order to disengage their front. It would be wrong and unpatriotic to increase the difficulties of withdrawal in the most critical phase by inspiring the enemy and disheartening Russian nationals. Referring to the allegations published in the press by Lieutenant Colonel Sherwood Kelly regarding British operations in North Russia, Mr. Churchill says Col. Kelly was removed from his post on the 15th August and sent back to England for a serious offence against the Army Act, and General Rawlinson reported that he only retained from court martialing him owing to his gallant record. Colonel Sherwood Kelly, now otherwise an offender against the King's Regulations, will be subjected to disciplinary action. Mr. Churchill proceeds to recapitulate the steps taken, which have been already published, in connection with the British withdrawal. He refers to the upsetting of British plans to withdraw from North Russia, without

risk, and difficulty, or anxiety as regards the fate of the North Russia Government and army owing to the failure of Koltchak's plan to join up with the North Russians. Mr. Churchill says it is not proposed to issue any statement of policy regarding the progress of the operations until British lives are no longer endangered by publicity or the interests of Russian nationals are prejudiced. Referring to the numerous rumours about anti-Bolshevik forces in the Baltic States and on the Petrograd front which are chiefly ascribed to Bolshevik wireless reports, he says no British were ever employed there nor did the British Government ever accept responsibility for those military operations. We only furnished munitions and advice, and the British Navy, with its superior efficiency, prevented the Bolsheviks from raiding Baltic ports. He points out in this connection that the Baltic States are subjected to social dangers from Bolsheviks, and political dangers from Germany. These cannot be averted single-handed by Great Britain, but they have engaged the attention of the Peace Conference for some time. The problem can only be grappled with by the victorious Allies acting in concert.

The Situation in Russia.

Bolshevik's Gains and Losses.

LONDON, September 11. It is authoritatively announced that the Polish-Lithuanian advance towards Dvinsk is held up by the Red Guards, who have forced back the Poles in the Polotsk area to Zhabki. General Denikin is clearing up the country between Odessa and Kieff. He at present occupies all the area east of the Kieff-Odessa railway by Osviopol and Vinnytsk. His cavalry north and east of Kieff is advancing towards Chernigov, from which they are now ten miles. The Bolshevik counter-offensive towards Kharkoff failed, but further east, the right wing of the Denikin and General Wrangel's troops on both banks of the Volga have been compelled to retreat before powerful Bolshevik attacks. Koltchak's position in Siberia continues to improve. The position on the North Russian front is not materially changed.

France

Plebiscite in Teschen Coalfield.

To Settle Conflicting Claims.

LONDON, September 12. PARIS.—The Supreme Conference has decided to take a plebiscite in the Teschen coalfield in order to settle the conflicting claims of the Poles and the Czechs.

Lorraine Railway Strike.

LONDON, September 12. METZ.—A strike of engine-drivers on the Lorraine Railway paralysed traffic. Only food trains are running.

America

Rioting in Boston, U. S. A.

Sequel to Police Strike.

LONDON, September 11. BOSTON.—Following the police strike, rioting was renewed last evening when two men and a boy were killed and a number injured, including women and girls, in collisions between the mob and the troops who used machine-guns. Finally the cavalry cleared the streets. Practically all the police have struck. The volunteer police includes many Harvard University athletes. Later the Governor of Massachusetts has asked the Secretary for the Navy to prepare to furnish naval forces for the protection of Boston. Rioting continues. The deaths so far number five.

Germany

Material Recovered from Germany.

Statement in the French Chamber.

LONDON, September 12. PARIS.—In the Chamber of Deputies, M. Loucheur, Minister of Industrial Reconstruction, stated that 460,000 tons of French material had been recovered from Germany, of which amount 120,000 had been returned to their rightful owners. Germany must hand over thirty per cent. of all machinery for the benefit of the liberated regions. France hoped to possess five million tons of shipping by the end of 1920.

German Shipping.

Effect of the Treaty.

LONDON, September 12. BERLIN.—Herr Heineken, Director General of the Norddeutscher Lloyd, discussing the future of German shipping in the Company's Year Book says that besides the direct effects of the Peace Treaty, indirect consequences will ultimately be fatal to German shipping. These include partial foreign control of the Rhine navigation, wholly foreign control of the Vistula, diminution of German territory, transference of the industries of Alsace-Lorraine, and consequent diversion of traffic to French and Belgian ports, renunciation of the Colonies, realisation of the "Entente's" damages and decision that German property abroad should be reckoned at prewar rates of exchange. Herr Heineken concludes that it would be foolish to deny that the ton-for-ton policy ruthlessly carried out in the Treaty had struck German shipping to the marrow.

The Enskirchen Affair.

Fracas between British and German Soldiers.

LONDON, September 12. COLCONE.—It transpires that the affair at Enskirchen which culminated in the town being fired 100,000 marks, was a fracas between two British soldiers and three Germans. One of the former died from his injuries. His assailant was executed.

Earthquake in Wurtemberg.

LONDON, September 12. BERLIN.—There have been violent earthquake shocks at Ebingen (Wurtemberg) and the neighbouring places.

Dominions

Position of Dominions.

Times' Comment.

LONDON, September 12. In the course of an editorial, the "Times" deals with discussions in the Canadian and South African Parliaments on the Peace Treaty. The paper says that the approval of the Dominion Parliaments was a foregone conclusion, but the far more important is the Dominion opinion about the effect of peace upon the position of the Dominions within the Empire. So far this side of the Treaty has not received much attention in this country. General Smuts, in a very remarkable speech, shows what the signature by General Botha and himself means, namely, that the Dominion peoples for the first time have received international recognition apart from the British Government. This, continues the "Times," is an immense development, and General Smuts is right to make much of it, even apart from his use of it as an argument against General Herzog. When General Smuts speaks of the representatives of the Dominions acting in the future for the Dominions, he is thinking no doubt of the League of Nations. It is very interesting to know that the South African delegate to the League will be appointed soon, but the new standing of the Dominions will have many consequences, apart from the operation of the League of Nations, and General Smuts does not exaggerate when he says that the whole basis of the British Empire is altered. In practice, the alteration may not be very great, at least so far as the internal system of the Empire is concerned, but it is not so with the international standing of the Dominions. In this connection the doctrine which found expression at the Peace Conference is the new doctrine in advance of the Imperial practice, and the task of the future will be to bring practice in the Empire into correspondence with the theory established at the Conference as a consequence of the part played by the Dominions during the war. General Smuts is aware of this and so is every Dominion leader. For instance, Mr. Rowell in the Canadian Parliament said the necessary machinery to give Canada full Nationhood has not yet been worked out. Till that is done, the British Government must still represent the Dominions in many international negotiations. Resident Dominion Ministers in London will help to keep the British Government in touch with Dominion opinion, but much more than that is needed. It is certainly desirable that the initiative in pressing on the Conference of the Empire representative at which Mr. Rowell hoped that a solution of the problem would be reached, should come from the Dominion Governments.

Hungary

Position in Upper Silesia.

Normal Work Proceeding.

LONDON, September 12. BERLIN.—A semi-official statement says that everything is quiet in Upper Silesia and work is proceeding normally. Daily coal production for the last few days has averaged 90,000 tons, exceeding the amount before the strike.

Austria

Austrian Peace Treaty.

Probable Extension of Time Limit.

LONDON, September 12. PARIS.—It is reported that the Rumanian and Serbian Cabinets have resigned. Hence the time-limit granted to Rumania and Jugo-Slavia to sign the Austrian Treaty will probably be prolonged.

Turkey

Turkish Sovereignty in Asia Minor.

Appeal for its Preservation.

LONDON, September 10. An address has been presented to the Premier, in which the signatories, most of whom have been officially connected with India, including Lord Amthill, Lord Carmichael, Sir J. P. Hawett, Lord Islington, Mr. Charles Roberts, Sir Theodore Morison, Sir West Ridgeway, and Sir Francis Younghusband, emphasise the danger of disregarding Moslem sympathy for Turkey and plead that Turkish sovereignty in Asia Minor and Thrace may not be abolished.

British Troops at Scutari.

To Occupy Important Railway.

LONDON, September 11. A telegram to Athens from Constantinople says that twelve thousand British troops have landed at Scutari on the Bosphorus to occupy the Brest-Afion-Karhisar Railway.

Ireland

Dastardly Murders in Ireland.

Lord French's Denunciation.

LONDON, September 11. Lord French, speaking in Belfast and referring to the recent murders of policemen and soldiers in Ireland, denounced the unspeakable villainy and dastardly murders. He declared that the Irish Government's only policy at present was to secure all law-abiding subjects freedom and protection, and in fulfilment of that policy they would not shrink from adopting the most drastic measures, if necessary.

Imperial Legislative Council.

Resolutions.

Change of Calcutta Mint Site.

SIMLA, September 13.

At the meetings of the Imperial Legislative Council on the 15th and 16th instant no less than nine resolutions will be taken up for consideration, which include two resolutions to be moved by the Hon'ble Mr. Crum: (1) The question of removing Calcutta Mint to another site and (2) in immediate consideration of the electrification of the suburban railways within 25 miles of Calcutta and of the improvement generally of local passenger transport and terminal facilities.

Profiteering in India.

Sir Dinshaw Wacha will move that a Committee consisting of Sir George Lowndes, Rai Sita Nath Ray, Sir George Barnes, Rai Bahadur B. N. Sarna, Sir William Vincent, Pandit Madan Mohan Malaviya, Mr. K. A. Mait, Major Malik Sir Umar Hayat Khan, Mr. Shafi, Mr. W. E. Crum, Mr. E. M. Cook, Mr. N. F. Ratn, Rai Sahib Seth Nathmal, Mr. J. P. Thompson and himself, be appointed to investigate and report as soon as possible on the extent to which profiteering is prevalent in India with particular reference to the question of clothing and articles of daily consumption and to suggest such remedies as may be possible to mitigate the hardships from which the poorest and lower middle classes are suffering.

Other Bills.

At the meetings of the 17th and 18th instant, the Sea Customs Act Amendment Bill, Provident Fund Act Amendment Bill, Calcutta High Court Jurisdiction Bill, Indian Naturalisation Act Amendment Bill, Land Acquisition Act Amendment Bill, Repealing and Amending Bill and Indian Tariff Act Amendment Bill will be considered and passed.

Sir William Vincent will introduce two bills (1) to amend the Workman's Breach of Contract Act, 1859, and (2) to amend the officers of the Government and other persons in respect of certain acts done under martial law and to provide for other matters in connection therewith.

The Punjab Indemnity Bill.

Full Text.

The following is the full text of the Bill to indemnify the officers of the Government and other persons in respect of certain acts done under martial law, and to provide for other matters in connection therewith:—

Whereas owing to the recent disorders in certain districts in the Punjab and in other parts of India it has been necessary for the purpose of maintaining or restoring order to resort to martial law, and whereas it is expedient to indemnify the officers of the Government and other persons in respect of acts and matters and things ordered or done or purporting to have been ordered or done for the purpose of maintaining or restoring order, provided that such acts, matters or things were ordered or done in good faith and in a reasonable belief that they were necessary for the said purposes; and whereas certain persons have been convicted by Courts and other authorities constituted or appointed under martial law and it is expedient to confirm and provide for the continuance of the sentences passed by such Courts or authorities; it is hereby enacted as follows:—

Short Title.

The Indemnity Act of 1919.

(1) This Act may be called the Indemnity [short title] Act, 1919. (2) No suit or other legal proceeding whatsoever, whether civil or criminal, shall lie in any Court of Law against any officer of the Government whether civil or military, or against any other person acting under the orders of any such officer for or on account of or in respect of any act, matter or thing ordered or done or purporting to have been ordered or done for the purpose of maintaining or restoring order in any part of British India on or after the 30th of March, 1919, and before the commencement of this Act by any such officer or person, provided that such officer or person has acted in good faith and in a reasonable belief that his action was necessary for the said purposes, and if any such proceeding has been instituted before the passing of this Act, it is hereby discharged. (3) For the purposes of section 2, a certificate of a Secretary to the Government that any act was done under the orders of any officer of the Government shall be conclusive proof thereof and all action taken for the aforesaid purposes shall be deemed to have been taken in good faith and in a reasonable belief that they were necessary unless the contrary is proved. (4) Every person confined under and by virtue of any sentence passed by a Court or other authority constituted or appointed under martial law and acting in a judicial capacity shall be deemed to have been lawfully confined and shall continue liable to confinement until the expiration of such sentence or until released by the Governor-General-in-Council or otherwise discharged by lawful authority. (5) Where under martial law the property of any person has been taken or used by an officer of the Government, whether civil or military, the Governor-General-in-Council shall pay to such person reasonable compensation for any loss immediately attributable to such taking or using, to be assessed upon by a person holding judicial office not inferior to that of a District Judge to be appointed by the Government in this behalf. (6) Nothing in this Act shall (a) apply to any sentence passed or punishment inflicted by or under the orders of any Commission appointed under the Martial Law Ordinance, 1919, (b) be deemed to bar a full and unqualified exercise of His Majesty's pleasure in receiving or rejecting appeals to His Majesty in Council or to affect any question or matter to be decided therein, or (c) prevent the institution of proceedings by or on behalf of the Government against any person in respect of any matter whatsoever.

Statement of Objects and Reasons.

The following is the statement of objects and reasons of the Indemnity Bill.—The object of the Bill is to indemnify officers of the Government and other persons for acts done "bona-fide" in the course of martial law during the recent disorders and to provide for the continuance of the sentences passed by the Courts established under martial law, such legislation is inevitable after a period of martial law, which is

in its nature an extra legal proceeding, if the officers called on to discharge onerous and difficult duties in a time of emergency are to receive reasonable protection. The bill goes no further than is necessary to effect this purpose. It gives protection only to the acts done in good faith and in a reasonable belief that they were necessary for the purpose of restoring or maintaining order. It thus leaves open the question of fact in any given case to be considered by the intended Committee of Inquiry and does nothing to prejudice the Committee's findings or the action which the Government may take upon its report. Again, while continuing the operation of the sentences passed by Summary Courts established under martial law, the bill does not affect appeal to the Privy Council from such sentence, nor does it relate at all to the sentences passed or punishments inflicted by the Commissions appointed under the Martial Law Ordinance, 1919. The Bill, moreover, provides for the payment of compensation in respect of property taken or used during martial law.

The Workman's Breach of Contract Bill.

Its Object.

The object of the Workman's Breach of Contract Bill is as follows:—The Workman's Breach of Contract Bill, 1859, is recognised to be in its present form unsuited in many respects to modern conditions and has also been found capable of abuse by employers. It is proposed by this amending bill to remedy these defects. In the first place the bill fixes a period of limitation for a complaint at three months and confines the utilization by employers of the provisions of the Act to cases where the advance does not exceed Rs. 300 and the time for performance of the contract, where a time is fixed does not exceed one year. In all cases whether a time is fixed or not, the Magistrate in his discretion refuses to put the Act into operation, if he considers the terms of the Contract are substantially unfair to the workman. Similarly, the bill empowers the Magistrate to throw out a complaint after examining the complainant on oath and without compelling the appearance of the workman, if he thinks there is no ground for proceeding, and by a provision analogous to that of section 250 of the Code of Criminal Procedure 1898, (V of 1898) to award the workman compensation if the complaint was false or frivolous and vexatious. Further, where a breach of contract has been proved the Magistrate will have discretion to order either repayment of the advance or performance of the contract and will no longer be bound by the option of the complainant. He will also have power to allow time for repayment and to order payment by instalments, and if the order for performance of the contract to fix a time not exceeding one year. Any such order may be varied at the discretion of the Magistrate, but not to extend the period fixed for performance of a contract beyond one year. Finally, the bill enables imprisonment of either description to be ordered as a punishment for a breach of contract under the existing law. Imprisonment must, if ordered, be rigorous. The proviso to section [2] of the existing Act has been redrafted to give effect more clearly to the intention.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

Simla

Treasury Bill Issue.

SIMLA, September 11.

It is notified that on and after Friday, the 12th September 1919, and until further notice, treasury bills will be issued for a term of three months in addition to Treasury Bills for six, nine and twelve months, and subject to the conditions at present applicable to the latter. With effect from the same date, a change will be made in the rates for six, nine and twelve months bills. Rates with effect from the 12th September 1919, and until further notice will then be as follows:—For 3 months Bills Rs. 98.14 per cent, for 6 months Bills Rs. 97.9.0 per cent 9 months Bills Rs. 96-per cent, and for 12 months Bills Rs. 95-per cent.

Bombay

Indentured Labour.

Bombay Women's Protest.

BOMBAY, September 11.

A public meeting of the women of Bombay was held at Vanita Vishram Hall, to protest against the continuance of indentured labour in Fiji. Lady Pherozshah Mehta was in the chair. Lady Mehta in addressing the meeting expressed their great satisfaction and gratefulness to the Government of India for having put a stop to the practice of taking Indian labourers to Fiji and other colonies under indenture and referred to the Viceroy's sympathetic reference to this question at the recent meeting of the Imperial Council. Although the Government were trying to get the existing indentures of Fiji labourers cancelled the people of India were greatly disappointed of the Fiji Government's refusal to cancel the indentures of Indian labourers there. They respectfully urged once again the Government of India to continue their efforts in this direction until they succeeded. Mrs. J. B. Petit moved a resolution that the women of Bombay hereby express satisfaction over the statement of His Excellency the Viceroy that the Government of India are in correspondence with the Fiji Government and India Office with a view to securing the annulment of the existing indenture in Fiji before the end of the year, and hope that in no case will the Government of India agree to the continuation of the indentures under which the honour of women is not safe and which in many other ways is a system fraught with hideous immorality. The resolution was supported by Lady Fazlulbhai Currimbhoy and others and unanimously passed. Another resolution was passed thanking the Australian women for their sympathetic interest in the mitigation of the miseries of the indentured Indian women in Fiji.

Bombay Mission's Council.

BOMBAY, September 11.

Under the auspices of the Bombay representative Council of Missions a large public meeting was held in Wilson College hall on Wednesday evening presided over by the Chairman of the Council, the Rev. C. E. Hill of Baroda. The Rev. Dr. W. J. Wainman of Miraj addressed the meeting on medical missions. He said there was still a great and crying need for the extension of medical missions in countless villages as much as in the large cities of India. Necessary funds and trained men for the work were the great call of the hour. The Rev. Dr. Mackinnon then gave a retrospective review of the invaluable educational work of the missions and missionary work in general and said the Indian Church was the surest means of realising a Christian India and its greatest problem at present was how to educate the great masses of the people coming into it. He declared the day was coming when Indian Church would have to play a great part in India and in its politics. For, in all the changes pending much will depend on how the Indian Christians rise to the true height of their inspiring responsibility in their beloved land. After a short address from the Rev. H. J. Lanesmith on the importance, possibilities, and necessity of mission work among Mohammedans whose recent educational awakening was a sure sign of progress the meeting terminated.

Calcutta

The Punjab Enquiry.

Disappointment at Calcutta.

CALCUTTA, September 11.

A crowded public meeting was held this evening in the Town Hall to consider the question of high prices in Bengal, to express disappointment at the composition of the Commission to enquire into the Punjab affairs and urge the inclusion of a third Indian member on the Commission, to protest against the proposed Indemnity Act, to ask for release of persons convicted in connection with the recent disturbances and also urge upon the Government to prevent the dismemberment of Turkey. Mr. Motilal Ghose who presided referring to the Punjab affairs, said:—Our object is to discuss the unfortunate disturbances in the Punjab, and horrors that have been perpetrated there, unfortunately in the name of law and order. It is admitted that hundreds of people mostly innocent, lost their lives during recent events. It is also admitted that hundreds of innocent and respectable people were put to all sorts of indignity and harassment, but in the whole of the Viceroy's speech there is not one single word of sympathetic reference to the fate of these unfortunate people. Regarding the committee of enquiry he said:—The Indian public are not satisfied with the kind of the committee which His Excellency has proposed. We wanted that the investigation should be by a commission consisting wholly of persons unconnected with the Indian administration, practically speaking it is the Government of India which will be on its trial. Therefore it would be worse than useless if this commission were to consist of persons who are in a position of utter dependence upon the Government of India. This Commission so far from allaying the irritation of public mind will only add to our accumulated sense of wrong and bitterness. The public will naturally suspect that it is a whitewashing committee and I certainly cannot say that they will be far wrong in their suspicion.

Referring to the proposed Indemnity Bill, Mr. Motilal Ghose asked:—Would it not have been more seemly and decent to have waited till after the committee of enquiry had finished its investigation and submitted its report? First establish that there was a state of rebellion in the Punjab and then we shall grant that there may be some justification for an indemnity bill. The Chairman then referred to the Turkish question and scarcity in Bengal, resolutions were adopted asking for enquiries into the causes of scarcity, protesting against dismemberment of the Turkish Empire, expressing disappointment at the composition of the commission to enquire into the Punjab affairs and urging upon the Government to include a third Indian member on the commission, protesting against the Indemnity Bill and asking for the release of persons convicted in connection with the recent disturbances.

Bengal Chief Justice.

Government to purchase Residence.

CALCUTTA, September 12.

The Bengal Government has replied to the representation made by the European Association regarding the acquisition of the premises No. 7, Middleton Street, Calcutta, for the official residence of the Chief Justice of Bengal. The letter says:—"I am directed to state that the Government propose to proceed with the acquisition of the property for this purpose. I am at the same time to add that in the opinion of the local Government an officer in the position of the Chief Justice should be provided with an official residence and that it should not be left to chance and private negotiation whether he is able to secure suitable accommodation. The house which is under acquisition has been occupied by the present Chief Justice for some time past and the continuance of his tenancy is therefore no innovation even if it is argued, which the local Government do not admit, that Government officers whose duties require their residence in Calcutta are not entitled to participate in house accommodation ordinarily available. The development of land owned by the Government at Forabazar, to which reference is made in your telegram, has been delayed by uncertainties as to the use to which it could best be put and by the high cost of building during the war."

A European in Trouble.

Alleged Cheating.

CALCUTTA, September 12.

George Ingles, a European, was placed to-day before the Third Presidency Magistrate on a charge of cheating Major Stein, I. M. S., Superintendent, Presidency General Hospital, in respect of Rs. 1,500. The case for the prosecution was that Major Stein attended on the wife of Ingles and his fees came up to about 350. On the 29th August last Ingles called at Major Stein's house and after a consultation gave him a cheque for Rs. 1,500 on the Madras Bank and induced Major Stein to give him a cheque for Rs. 1,500 on the Alliance Bank, after deduct-

ng his dues. Ingles left and cashed the cheque. The same evening another patient, Rogers, saw Major Stein, and in the course of conversation told him he got two cheques from Ingles which had been dishonoured. Inquiries were made, with the result that the police, being informed, arrested the accused, who, it was alleged, had three previous convictions, two at Lahore and one at Singapore. The case was adjourned. The accused was remanded to custody.

(REUTERS.)

Italy

Italy's Crown Property.

The King's Munificence.

LONDON, September 12. ROME.—In the Chamber yesterday, Signor Nitti, by the King's command, introduced a Bill ceding a bulk of the Crown property to fighting men, and reducing the civil list by 3 million lire. The announcement was greeted with a great patriotic outburst by the Deputies and on-lookers.

Trade Union Congress.

Nationalisation Question.

British Press Comments.

LONDON, September 11. Commenting on the nationalisation resolution at the Trade Union Congress, the "Manchester Guardian" says:—However largely the interests of the workers are affected, they cannot oppose the will of Parliament, and as long as labour remains purely class-conscious, it will not secure the support of many non-manual workers, which is necessary before a Labour Majority in Parliament is possible. It says a direct action is the extreme assertion of class selfishness and the complete denial of democratic government. The "Westminster Gazette" says:—If the miners challenge Parliament by a general strike, the question of nationalisation will be swamped in the more serious issue on which the miners will assuredly be beaten. The "Evening Standard" says:—If Mr. Smillie, who is a much defeated Parliamentary candidate, attempts to compel nationalisation, he will split trade unionism from top to bottom. The "Paul Mail Gazette" says:—Twenty million Parliamentary voters will refuse to be led by the manipulators of a block vote of the Trade Union Congress.

The Voyage of the "R-32."

Arrival at Brussels.

LONDON, September 11. BRUSSELS.—The "R 32" arrived from Amsterdam at 12.45 this afternoon.

Voyage Outtailed.

A telegram from Paris says that owing to engine trouble the "R-32" will go direct to London without touching Paris. The airship was expected to arrive at Saint Cyr. near Paris, this afternoon, and carry General Seely to London.

Return to Pulham.

LONDON, September 11. The "R 32" returned to Pulham at 6.20 o'clock this evening.

The Route of the Airship.

The R. 32 made a demonstration flight over Holland and the French and Belgian battlefields. The R. 32 also participated in the demonstration and the two airships flew over Amsterdam together at seven in the morning. The R. 32 had previously passed over Hague. She subsequently voyaged to Rotterdam, Antwerp, and Brussels. She flew over Lille at 2.40 in the afternoon and then across the battle fields. The trip lasted twenty hours.

U. S. and Peace Treaty.

Democrats Urge Immediate Ratification.

LONDON, September 11. WASHINGTON.—The minority report of the Senate Foreign Relations Committee signed by all the Democrats on it, excepting one, urges the speedy ratification of the treaty, without reservations or amendments.

Irish Affairs in the Caldron

Clubs Raided.

Sinn Fein Parliament Suppressed.

LONDON, September 12. The Armed Police and the Military to-day raided the Sinn Fein Clubs in Cork.

LATER.—The Military and the Police to-day raided the Sinn Fein headquarters in Dublin and detained two Sinn Fein Members of the House of Commons. All the Sinn Fein M. P.'s houses are being similarly visited.

The Armed Police this morning raided the offices of the newspapers and three houses in Skibbereen.

LATER.—Further reports show that the Irish authorities are taking active steps against Sinn Feinism throughout Ireland. Searches by armed Police and troops for arms are reported from a number of places. Exciting scenes have occurred in Londonderry, where extensive visitations of houses of Sinn Feiners are proceeding, and a large party of soldiers with fixed bayonets have occupied the Sinn Fein hall. A crowd stoned the Police. The Commander ordered the troops to aim with rifles and the crowd dispersed.

LATER.—The Sinn Fein M. P.'s arrested in Dublin are Messrs. Earnest Blythe and Patrick O'Keefe.

LATER.—The "Dublin Gazette" in a proclamation suppresses the Sinn Fein Parliament as a dangerous Association which has been employed for all purposes of Sinn Fein organisations.

Britain's Supreme Councillor.

Mr. Balfour's Probable Successor.

LONDON, September 11. PARIS.—Mr. Balfour is retiring from the Delegation, and Lord Milner will probably succeed him as senior British delegate.

Bulgarian Peace Treaty Delayed.

The Bulgarian Treaty has not been presented pending the Allied consideration of a Note on the question which the Rumanians intend to hand in.

German Prisoners in Britain.

All to be Deported Soon.

LONDON, September 11. BERLIN.—It was reported at the Conference dealing with the return of war prisoners, that there are at present 95,000 German war prisoners in Great Britain. The British Government hoped that all would be deported within a month.

By Air to India.

LONDON, September 12. ST. RAPHAEL.—An aeroplane piloted by Lieut. Kennedy left to-day for India, via Taranto and Egypt.

Indian News.

About and Around.

The mail steamer "Nellora," which left Bombay on the 13th ultimo, arrived at Marseilles on the 7th instant.

The steamer "Sangala," which went ashore at Fulta Point, floated off with the tide on Tuesday night and was taken to Calcutta on Wednesday.

A new Urdu daily will be published in Allahabad next month, under the editorship of Mr. Ananda Devaprasad, "alias" Ananda Singh Joshi of Ghasipore. The paper will be called "Rastgo" and it is announced it will be a nationalist organ with staunch advocacy of loyalty to the King-Emperor, Swaraj, Swadeshi, National Education and Hindu-Muslim unity as its policy.

A "Gazette Extraordinary" says:—His Excellency the Viceroy and Governor-General-in-Council has received with deep regret the news of the death, on the 9th instant, of Her Highness the Dowager Maharani Sakhiya Rajah, Sahiba Scindia Alijah Bahadur of Gwalior, a Member of the Imperial Order of the Crown of India. As a mark of respect to Her late Highness, a salute of 91 minute guns was fired at Agra, on the 9th instant.

Representatives of two important rulers in the Persian Gulf littoral are proceeding to England by the next mail boat, the S. S. Margha, sailing on the 15th instant. One of them is Shaik Feisal, the son of Idn Sha, the ruler of Nejl, and the other is Shaik Ahmed, the nephew of the Shaik of Kuwait. These distinguished visitors will be presented to the King-Emperor when they are in England, and some special significance is attached to their visit in view of the Anglo-Persian treaty, the text of which has been published in India. They are accompanied by Major H. E. Bowman, of the Political Department, Baghdad, and a large retinue, says a Bombay correspondent.

The 36th annual session of the Grand Lodge of India International Order of Good Templars opened at Lucknow on Tuesday. Bro. H. H. Mann, D. Sc., K. I. H., Grand Chief Templar, presided. Greetings were conveyed from the Anglo-Indian Brotherhood Lodge, London, (which has in its ranks many past members of the Grand Lodge of India), from the District Secretary, Independent Order of Rechabites, and from members in many parts of India. Grand Lodge degrees were conferred on five candidates. Discussion took place on the work among Indian members of the community. In order to reach a wider constituency permission was given for translation of certain portions of the Ritual into the vernaculars.

Some 15 men were arrested in connection with the looting at Kancharapara and produced before the sub divisional officer at Barrackpore, who remanded them to custody. A number of shopkeepers and "hat" owners appeared before the Magistrate and filed petitions to the effect that they would not hold "hats" or open shops unless police protection was given them. The Magistrate asked the petitioners to keep their shops open, says a Calcutta message.

The case in which Private Rymel, motor driver, Military Dairy Farm, Kirkee, was charged under Section 304 I. P. O., and section 5 of the Motor Act was concluded before Mr. Percival, District and Session Judge of Poona, on Wednesday. On the 7th July last the accused, it will be remembered, knocked down and killed a man on Fitzgerald Bridge while proceeding to Kirkee. The Judge acquitted the accused of the charge under Section 304, I. P. O., but found him guilty under the second charge and fined him Rs. 50.

A public meeting will be held at the Rifahi-Am, Lucknow, on Saturday to express dissatisfaction at the constitution of the Commission of Enquiry into the recent disturbances in the Punjab and to urge the appointment of a Parliamentary Commission, and to protest against the introduction of the proposed Indemnifying Bill in the Imperial Legislative Council.

The members of the Travancore Legislative Council headed by the Dewan, President, unanimously presented a dutiful address to His Highness the Maharajah, yesterday morning, thanking him for passing the new regulations enlarging the scope of the Legislative Council. His Highness acknowledged the address in suitable terms.

The Sessions Judge of Bogra passed orders in the case in which Basir Fakir and four other Mahomedans were charged with committing several dacoities. Of these, Basir Fakir, who is described as the terror of Eastern Bengal and Assam, about 18 months ago escaped from the Presidency Jail, where he was serving a term of imprisonment in connection with another dacoity. After his escape from the jail, Basir, it is said, formed a gang and committed a number of dacoities in Eastern Bengal. Recently the police succeeded in arresting Basir and the other accused. The Judge sentenced Basir to transportation for life while the rest of the gang were sentenced to seven years' transportation each.

"నూ డెంటు హిందూ ఎస్సేసీయేషన్, ఏలూరు:— ఈ సంఘము మా పట్టుపు విద్యార్థులకు స్థాపించబడినది. క. వి. లక్ష్మీనారాయణగారి కృత గ్రంథాలను నెలకొల్పిరి. ఘనము 250 అండ్లంగ్లము గ్రంథములు కలవు.

కమాండియర్—కంట్రోలు.

కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారి ప్రత్యుత్తరము. కృష్ణాజిల్లా రైతు సంఘపు కార్యదర్శి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి రాసిన ప్రశ్నకుత్తరము:—జిల్లాదారు ధాన్యము, విద్యుదుపకరణములను నుండి కృష్ణాజిల్లా సంఘము వారు ఒక డెప్యూటీమెన్టు కలెక్టరు రైతుల అభిప్రాయములను నాకు తెలియజేసినారు. కావున మీ సంఘమువారి తరపున మరియొక డెప్యూటీమెన్టు అంగీకరింపబడుట అనవసరముగా ననించుచున్నది. ఈ కత్తరములోనే మీరు మరచివారు కలెక్టరుగారి లండన్ ప్రవర్తనను గూర్చియు వరసనలో అప్పీలులు దిద్దుట కలెక్టరు సహాయముతో సామెలుచున్నదగుమిదన, కొన్ని దోహదములు మరచివారుగారు దరచుచున్నదను గాంచి యున్నాడు.

నాకాబేదారుల ఆక్రమకర్తననుగురించి గాని జార్జి న్యాయుడు నుండిగాని విన్నవమైన ఫిర్యాదులేమైన నున్నయెడల నెత్తుపడితే అపుడువాని విచారణచేయుటకు నేను మిగుల సంసిద్ధుడనైయున్నాను. కాని, ఇప్పుడుమీరు వ్రాసిన మొదట మరచివారు అకోపల విషయమై ఏచర్య చేసి కొనుటకు అసంభవముగా నుంచుచున్నది.

ధరల కంట్రోలు సంబంధమైన చిల్లర కగాదాలను నిర్ణయముచేయు అధికారము లోకల్ డివిజన్ ఇచ్చినట్లు బడినది. ఏమే ప్రత్యేకసందర్భములలోనైనను జరిగిన ఆక్రమములను గురించి చెప్పకొన్నయెడల సదరు కమిటీకి నాదరభావముతో విచారించగలరని నేను నమ్ముచున్నాను.

విలప్తకటన.

మదరాసు న్యాయస్థానము. 1919 సంవత్సరం అసలున్యాయస్థానం నెం 332. వి. రాజమొదలియార్ వనైరా వాదులు V. S. కపూరు చెందుమనీరూపిష్ ప్రతివాదులు. ప్రైవేటువరదిన వాది ప్రతివాదుల హక్కు బాధ్యతలకు కక్షపాతము లేకుండ ప్రైవేటువారి హానరబిల్ జస్టిస్ కుమారస్వామిశాస్త్రిలు 1919 సంవత్సరం ఆగస్టునెల 25 తేదిన చేసిన ప్రత్యుత్తరము అనుసరించి చెప్పవట్లుం గోవిందప్పనాయుని ఏఫి 17 నెంబరు యింటిలో 1919 సంవత్సరం సెప్టెంబరునెల 20 తేదీ శనివారం సాయంత్రం 3 గంటలకు సరిగ 8508 నెంబరుగల మిల్లు గ్రే దోవ తులు 8 గజాలు 200 మళ్లుగల బేల్లు 4 న్ను 8507 నెంబరు 7 గజాల మిల్లు గ్రే దోవతులు 200 మళ్లు గల బేల్లు 7 న్ను, మొత్తం 11 బేల్లును ప్రైవేటు క్కలార్లుకు ప్రైవేటు క్క బేలుగా 11 లాట్లుగా యాలదార్లగు కే. సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టి అందు కంపెని వార్ల యన మేము యేలము చేయబోవుచున్నాము. ప్రైవేటువరదిన బేల్లు యేలమును అనుసరించిన అచ్చు క్యాటర్లుగలను కోరేదీవారు చెప్పవట్లుం పెద్దనాయునిపేట కోపు వెంకటాచలయ్యరుఏఫిలో సదరు యేలదార్ల అవీను నెంబరు 9 గల యింటిలో తీసుకోవచ్చును. కే. సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టి అందు కో, యేలదార్లు.

కలుపు.

i

పాలేరు.

ఈ పాఠ్యములను చూచి వైద్యులు మనములకు చెంద తీరును వర్ణములకు వైద్యుని నిజపుట ములకు మదిపోయినది. తాగినదాని లేవు. ఇటుండ (దుప్పితులు లో అధికమానవులు) గొప్పగొప్ప వారికి దెబ్బదియ్యులు దొరుకుటలేదు. ఇక బీదవానినంగతి చెప్పవలసి కాదు. ఇదిరక లో మూడుమానముల నుండియు పాలేరుగావును నుండు వారదాకి కొందరెడిగారు దెబ్బదియ్యులపై నుకలు అస్త్రము తెప్పించి కంట్రోలు అర్థపరచారము విక్రియించు చుండిరి. ఇప్పుడేమి కారణమోనాని ఒక నెల రోజులకుండి యాగావునులో దియ్యులు బస్త్రము కాని నూకలు బస్త్రము గానివచ్చుటలేదు. వీరు తెప్పించు మానకొన్న ట్లున్నది. 20 రోజుల నుండియు గ్రామంలో రాగిసింకితహా దొరుకుటలేదు. వీరక లెట్లు ప్రదుకలనో తెలియజేస్తుంది.

ii

కల్పాదు.

కల్పాదు తాలూకా కైలాస్థానమునకు, జనసంఖ్య అందునకు, గుంటూరు మండలమునందలి తాలూకాలలో నెల్ల మిగుల పెద్దది. ఇప్పుట మెట్టభాగ్యములు విరివిగా కండింబ బడును. అందులో ముఖ్యములయినవి కొన్న, వరిగ, కజ్జ మరయు, వీతాలూకాయగు పండింపడిన భాగ్యమును ప్రతి వత్సరమునందు వితర తాలూకాలవారు దిగుదులి చేసికొను చుండును. ఇప్పుట వలసపండించుటకు వలయు కృష్ణానదుల సాధనసంపత్తి లేకపోయినను, చిన్నచెరువుల క్రింద తగిన వశకు అందుటచే కొద్దిగా కండింపబడును. మొత్తమున వీతాలూకా సారవంతమైనదనియే చెప్పవచ్చును. కాని నేడన్న వో కాలవకేను దుర్భరజ్వాలితరతు నిలయమై యున్నది. గుమారు నాలుగు మాసముల నుండి జనము తిండి లేక కను వుటకు మేర లేక, నానాకష్టములపాలగుచున్నార. ఈ సంవత్సర మితాలూకాయం దంతటను కర్షణ సరిగా జరిగి లేదు. మృగశరకార్యో కొన్నితావుల కర్షణ కలియుటచే వైద్యులనెవరి. కొన్ని స్థలములందు విస్తృతమైన పంటలుచే ఇం త్తే వరిను విత్తనము పూడ్చబడలేదు. ఇదిరకకు వైద్యులవాటి తిరునేగాని అయిదు మాడిపోవుచున్నది. కొన్ని గ్రామము లలో పానముచేయుటకు నీరునులేక చాల ఇరుములను బొందు చున్నారు. మరియు కళుగ్రాసమునకై కర్షణను నిదీరకు అను వదుకష్టము వర్ణనాతీతము. క్రిందటి సంవత్సరమునందు రూప్యమునకు 150, 100 యావిధముగా నిచ్చు కొన్నకట్టులు 15 అయినను దొరుకుటలేదు. దెబ్బ పుచ్చుకొని ప్రతిగ్రామము తిరిగినను అయ్యువారలేరు. కొన్ని గ్రామములందు కళుగ్రాస మునకై బుద్ధి, వేస, రాగి, కృత్తులు సమురము బలియగు చున్నవి. ఈ విధమున కరువుతీయమనే కలుబాములకు వసు యుండ కుట్టింధరకర్షణనకై వీరువదు బాధలను గాంచును. తిను టుట నిలవధానము? లేవు. కూతయో దొరకదు. అప్పు? ఇచ్చివారలేరు. క్రిందటి సంవత్సరమునందు రూపాయకు 16 శేరుల వంతున ఇచ్చిన కొన్ను ఇప్పుడు 5 శేర్లు కూడ దొరుకుట దుర్లభముగా ఉన్నది. ఇక వియ్యము శే 4 లు కూడ దొరుకుటలేదు. నుమారు 15 రోజుల క్రిందట మా తాలూకా తనానీర్ దార్లవారు మా గ్రామమునకు దయచేసి మెట్టభాగ్యము నిలువగల రైతుల గృహములకుం జని బీదలకు భాగ్య చుచ్చుచుండవలసివదినను తేలియెడల సర్కారువారు మీ తావుల తాళాగా తీసికొని బీదలకు అయ్యుమందురనియు, వారిలో కుండలింపిరి. శ్రీవారు రాకపూర్వమే రైతులు విక్రయించి యుండుటచే తిను, తమ కుటుంబ భరణము వరకు నుంచుకొని మిగిలిన భాగ్యమును అమ్మివేసిరి. వియ్యమునకు మాగావునునందలి వర్తకులకు శ్రీ వారు పొన్ను పొర్లుబిచ్చి 4 శేరులకు తక్కువ ఇయ్యగూడ దని కాసిందిరేగాని ఎప్పటికలెనే అధికారవర్తము వారికిని, కలుకుబడి గలవారలకును, ఒక్కొక్కరికి బస్తా రెండు బస్తా లు వియ్యము నిచ్చివేయుచున్నారు ఆలా వారికియ్యుయెడల వారి ఆగ్రహమునకు గురియగుదురు బీదలు నెల్ల అడిగిన ఏ కొలది జలకొయ్యి కరువాక లేనయు అధనా ఉన్న 3 శేరు లిచ్చెదమనియు, కలుకుచుండురు. పొన్నుపొర్లుల నిచ్చినది ఇందులకే కాబోయి? కూలి అప్పుకొనని రోజుల లో వర్తకంపును తమసహజకార్యధర్మములతో బీదజనుల మీద దండెత్తిన యాజ్ఞామమును ఎటుల కడతేర్చువారి కీర మును నిలువ తెల్లకొందుర?

తాలూకా కాటకావర్తమగుటచే బుం ది పోటు దొం గలవార్తలు ప్రతిభవించుచున్నవి. ఇంకొన్ని రోజులకు మిగుల వివచనీతియగుండునేమో యని భయము కలుగు చున్నది. ఇవిభవములగు నిబ్బందులకు లోనై ప్రజలు కాలము గడుపుకొనుచుండ నీ తాలూకాయందు కలువేలేదని కొందఱు కలుకుచుండురు! ఆహా ఎట్టివైపరీత్యము? అన్నమోరాను చంద్రా యనన పిడికిలి గింజలు పట్టె దన్నుగాని దొరకని భిక్షులకపు జనులను గాంచిన ఎంతటి కనిపనన్ను గలవానికై నను అశ్రుబిందువులు దొరక మానవు. ఎందరోభిక్షువులు లేక గంజిపిళ్ళుచాపిసను అవుతూ మానముగా ద్రావి కీర రక్షణమును గావించుకొనియెద మను నాదములను ఆహార మాను వినుచున్నాము.

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇక కాన్పొరేటు చేయబడినది) నో టీ సు. తూర్పుతిరువత్తయందు తిరు మల బ్రహ్మోత్సవము. 25-9-19 to 4-10-1919.

వై మహోత్సవమునకు తూర్పు తిరువత్తి పోవ నిచ్చుగించువా రెల్లరకు ఇగు మూలముగా తెలియజేయుడ మే మనగా:— రాక్షసి బొగ్గు దొరకుట చాల దుర్లభముగ నుండుటచేత మరి కొంత ఇతరముఖ్యమైన ట్రాఫిక్ యుండుటవలనను తీర్థయాత్రకు బోవువారలకు అదనముగ వ్యాసం జరు బుడ్లను గాని ప్రత్యేకపు బుడ్లనుగాని వేయు టకు ఏయిలేదు. కావున వై మహోత్సవమునకు పో నుద్దేశించువార లందరును దీనిని గమనించ వలయును. (1759)

ఆంధ్రదేశ బకెట్లు వగైరాలు.

మదరాసు గవర్న మెంటు వారికిన్ని తెలుగు గవర్న మెంటు వారికిన్ని; మునిసిపాలిటీలు, తాలూకా బోర్డులు, యూనియన్లు, స్కూలులు వగైరా లకు సప్లయచేయు, కొలరపాత్రలు, తూనిక గుండ్లు, త్రాసులు, ఆపీసు పేనాకర్లు, కంఠాడిలు, మునిసిపల్ లాండర్లు, వాటిస్థంభములు, బావుల గిలకులు, చల్లవేయుటొట్టు నీర్లు తోడు బకెట్లు, ప్లానముచేయు పెద్దతొట్టు మొదలగు యా కత్తు సామానాలు, విద్యేత్ర మాదిరి నేర్పరి యగు పనివార్లచే, మిక్కిలి బిజువుగా రియాయతయించి వల సహాయముగా సప్లయ చేయబడు గాన కలమువారు క్రిందికి డెనువారిని విచారింపప్రార్థితులు. జనరల్ ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగ్ వర్క్సు, (1742 నిం 824 వార్) కంప్లెక్టర్లు, నెల్లూరు.

మంచి తరుణము! [1761

ఈ ధరలు ఏమడువములవిటకే యుండును. మావద్ద చాల మొత్తము నిలువయున్నందున ధరకల్గించి విక్రయించ బూరితిమి. ఎన్ని ఇంకి వస్తులు కావలయుననినను దొలకను 6 దినముల కలకు వర్తకులవు. కలకు వర్త 1-కి 1-12-0, కేంజ్ చీటివర్త 1-కి 1-12-0 కాకికలవర్త 1-కి 1-12-0 అహమదాబాదు ధోవతి 6 మూరలు పొడుగు 8 మూరలు వెడల్పు నెల 2-12-0, రెండవరకము 2-8-0; గట్టివాయ అంగవస్త్రములు 6 మూర పొడుగు 8 మూర వెడల్పు జక 1-కి 4-0-0 (చాయకు ఉత్తరవాడము) వ్యాపారలకు తక్కువ కమిషనువై సామానము కొని కంపకును. వర్త 1-కి 5-సి చార్జి 0-4-0; 8 కొనిన పొట్టిజి ఇవాను. చిరునామ: కొర్నాటు పట్టుబడిలి వ్యాపారులు, 272 మెంటుస్ట్రీటు, మెంటుబిల్డింగు పోస్టు, మద్రాసు.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ వేనాలు వచ్చినవి.

క్రొత్తగా ధరలు తగ్గించబడినవి. బ్లాక్ వర్త రు. 8-4-0. నెప్ట్యూన్ నెం. 210 రు. 8-12-0. స్క్వాక్ రు. 6-8-0. వాటర్ సెక్ నెం. 125. 6-12-0. అల్ట్రాగ్రాఫ్ రు. 2-8-0. గిరి బ్రదర్లు, ప్లేషనర్లు, ట్రిప్లికేట్, మద్రాసు.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural—" that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS 669)

హనుమాన్ బోరక్సు సబ్బు

దీనియందు సంతతి కుల్యములగు వస్తువులు చేయున్నవి. చెల్లి నం బంధువుల పుండ్లు, గు రక, గజ్జ, పొడలు, మొదలగు, చర్మ వ్యా

ధులు అత్యాకర్షకముగా భాగగును, చర్మమునకు మృదుత్వ మును, నునుపును, నానెను ఇచ్చును. అన్ని వోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతి బిల్లుపై మాహామన్ గుర్తు కాగ్రతగా గమనింపుడు. ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, మదరాస్.

సుగుణమణి (అమ్మలమకు నవల)

ఇది చక్కని చిన్ననవల గ్రంథము. ఇది ముఖ్యతైని తేటతెలుగులో వ్రాయబడినది. శ్రీ పితాపురపు సంస్థానకండి తులు, ఇతర కండితులు, గ్రంథాలయధికతులు, అనరవిల్ శ్రీ కొండ కంకటకృష్ణయ్యగారు లి. ఏ. లి. ఎల్. ఇకలూ చదివి మిక్కిలి పొగడినారు. ఈ కథ యితి చాతుర్యముగాను మనసునకు ఆనందముగాను యుండును. చదివిన వాని యగ్గా తము తెలియును. కొద్ది ప్రతులే మిగిలియున్నవి. దీని నెల పొట్టిజిల్లో నకా రు. 0-8-0.

అత్తలూరి సూర్యవారాయణ, (1785) ఈమని, దుగ్గిరాలపొట్టు, గుంటూరు జిల్లా.

అ మ క ము న కు. 1750

రైలు వాల్లర్లు, కొనులు, పెపరేకుర్లు, వాల్లర్లు నేరు సామానము, జల్లెడరేపలు, యితర అన్ని రైలుమిల్లు సామా నము, ఎమిరి, ప్లమెంటుసాల్లు, వైరన్లూకు, బెల్లింగులు, హెడ్లింగులు, పుల్లీలుకగైరా యాకత్తు సామానము సరసమ యన ధరలకు యియ్యబడును. ఇంతియే కాక కూర్చుంటియు, లూట్టికేటింగు ఆయులు, గ్రీజు, 50 గ్రాముఆయులు ఖాళీ పీకాలు, 400 గాల్లు గాలనులు పట్టు ఖాళీదబ్బాలు విక్రయ మునకు సిద్ధముగావున్నది. ధరలకు యీ క్రింది చిరునామాకు యింగ్లీషులో వ్రాసివయెడల జవాబులు యియ్యబడును.

S. Venkatarama Aiyar & Co. Post Box No 107 Madras. Telegraphic Address, Genuine.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వరేనుఖమును పొందుట స్వార్థ భావికైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగ గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యవృద్ధి యును కలుగజేసి కీరసాఖ్యమును వృద్ధిగాత్రమును, ఆత్మ యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా పి యిబడును. పోస్టుచార్జియు నే నే భరింకి కంకెక ము. కంటకే వ్రాయకొరదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మహేశ్వర గోవిందజీ, ఆరంకనిగనా కోవ.థాలయం, 167/4 బాడ్యేమద్రాస్

అ మృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు
చక్కని డబ్బీలో
వెల ర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అ మృతాంజనము డి పో,

ర, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, క్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

ప్రకటన

సత్యాగ్రహ స్వదేశ పట్టుచీరలు

మహా మహావాఙ్మయి కొక్కండ వెంకటరత్నకవి
విరచితమైన అమృతాంజనమున కీక్రింది గ్రంథములు గలవు.
అంభో భావాభిమాన రేఖననీగ్రంథముల నయ్యేయించుట
వెట్టెదరని వెంకటరత్నకవి ముంబయినకు దగిన భవనహాయి
యిన కీసీ గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వాతంత్ర్యములను బడ
యగలరు. అందువలన భావానేతను జేయుటయిన నిస్సహాయ
స్థితియందున్న వెంకటరత్న కవిగారి ముంబయినకు మహా
యను జేయుటయను రెండు ముక్తములును గలగ గలవు

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 మిటి
కావలసిన శత్రువులు (క్రబంధము) 3 అరామిం
పాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారా
యణపాపము (క్రబంధము)

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు
క్రింది చిరుకామాకు వ్రాసికొనవలయును

వెంకటరత్నకవి గ్రంథములు

ఆంధ్రకవి కావ్యలయము, తంబుకెట్టి, మద్రాసు.

వివాహసమయములందు బహుమతిగా నిచ్చు
టకును, ప్రతిదినపు ఉపయోగమునకు తగినట్లు
నేయబడినవి. ఇంగ్లీషు, చీనా, మంజీత్ మరీ ఇతర
విదేశపు వట్టును వాడుట లేదు, హిందూదేశము
నందు తయారైనట్టి మేలైన పట్టుమాత్రమే ఉప
యోగించవలయున్నది. విదేశపు రంగులను కూడ
వాడుట లేదు. ధరలు మొదలగునవి తెలియగోరు
వారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,

595, హాడిసోన్ పేట్ రోడ్డు,

లిమిటెడ్,

(962)

కంబీవరం.

మీ బా యీ ల ర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామెర్సియల్"ను
యువయోగింకవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామెర్సియల్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎక్కువ కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు
యేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు పర్సు,

తపాలపెట్టె నం 5533 రు

3839

మదరాసు

(ప్రైవేట్ కామెర్సియల్ గోరువప్పుడు ఈ పత్రికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair 490

TAKE LADIES EARNED CARE

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool,

Price Re 1/- Postage Extra

Agents:—

F. Hassanali & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Re. 1-0-0

National Psycho Physical Culture

University Colleg

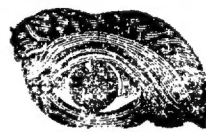
WANTED—STUDENTS

Fees Moderate, Apply for Particulars to:—

Prof. B. RAMAJOGA RAO,

10, Audiappanaik Street, (Upstairs) Madras.

విక్టోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరమును బహునిపుత్రగా
కాను జేయబడును. ఎన్ని సంవత్సర
ములందు గుడ్డితనముచే బాధ పడి
నను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొంద
గలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, దురదలు
వగైరా నమస్త శ్రేణికోగములు ముందురు. కడు చీడల
వంటివి. (1568)

1. ఆంగ్లేయ వైద్యయోగచంద్రిక తెలుగుభాషలో
చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు.
రెల రు 1-4-0. 2. ప్రేమాయుధ కీవరు ఆను గ్రంథము
ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. రెల రు 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. పర్జను.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవర్ణానుబంధములు.

అయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీనిలానరకము:—లక్ష్మీనిలానరకము శ్రీమద్రోగము
కు లక్ష్మీనిలానరకమునకు నిరోధింపబడును. ఒక
మొదల లక్ష్మీనిలానరకముగల నీసా తరుమొట్ట ముంజేతే
శ్రీమద్రోగమునకు నిరోధింపబడును. దీనిని తరచు
చుంజేతే నీసా తరుమొట్ట ముంజేతే. (1568)

2. శ్రీనివాస తెలుగు:—శ్రీనివాస తెలుగు, శ్రీనివాస
కావ్యమునకు మంజుమండు. నీసా 1-8 0-0-0, 5-8 1-0-0.

3. శ్రీనివాస రామము:—శ్రీనివాస రామము, శ్రీనివాస
కావ్యమునకు మంజుమండు. నీసా 1-8 0-0-0, 5-8 1-0-0.

4. కామమోక్షము:—కామమోక్షము, కామమోక్షము
కు మంజుమండు. నీసా 1-8 0-0-0, 5-8 1-0-0.

5. శ్రీనివాసరామ కర్మము:—శ్రీనివాసరామ కర్మము
కు మంజుమండు. నీసా 1-8 0-0-0, 5-8 1-0-0.

6. శ్రీనివాసరామ కర్మము:—శ్రీనివాసరామ కర్మము
కు మంజుమండు. నీసా 1-8 0-0-0, 5-8 1-0-0.

7. శ్రీనివాసరామ కర్మము:—శ్రీనివాసరామ కర్మము
కు మంజుమండు. నీసా 1-8 0-0-0, 5-8 1-0-0.

8. శ్రీనివాసరామ కర్మము:—శ్రీనివాసరామ కర్మము
కు మంజుమండు. నీసా 1-8 0-0-0, 5-8 1-0-0.